

SLOVENE

Štev. 131. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure dopoldne.
Rekopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

V Ljubljani, v soboto, 11. junija 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni dnevi in prazniki, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti prejemati:
za celo leto 26 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h. V upravnishvu
prejeman: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah šte. 2.
Vprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Inserati se računajo enostopna petstvar (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvreta
20 h. — Pri večkratnem objavljenju primeren popust.
Upraviškega telefona šte. 188.

Zadomačo industrijo.

»Slov. Nared« kriči, kot bi ga kdo na meh drl, proti kroparski žeblijar-ski zadrugi. Tu kliče na pomoč po svoji stari navadi državno pravdnishvo in okrajno glavavstvo. Mi smo doslej molčali iz važnih vzrokov. Nismo namreč hoteli na nobeni strani zanetiti razburjenja, ker smo mislili, da se bo kroparska zadeva mirno poravnala. A Jurij Magušar je nepoboljšljiv. Davet let se že trudi, ugonobiti žeblijarako zadrugo. Bili so čudni časi v tem boju. Zadruga je svoj čas v soglasju s sedanjim njenim načelnikom Šolarjem imela svoje glasilo v »Slovenskem Narodu«. Strastveni in zraven precej prismojeni njen bivši uradnik Železnikar je čisto robnel po tem listu proti župniku, županu Hafnerju in Magušarju. Zlasti tega si je krepko privoščil. Danes so razmere drugačne. Zadruga je Železnikarja odslovila, ker ni bil za rabo; in odslej so se pokazali dopisi v »Narodu« — proti zadrugi. Politicne primesi ni v celi zadevi prav nobene. Zadrugi načelnik Šolar je prej ko slej liberalec in mi mu prej ko slej politicno nič ne zaupamo. Toda gre se za splošno korist. Zadruga se je po posredovanju zastopnika trg. ministristva primerno preustrojila; doseglo se je, da pristopijo vanjo vsi delavci in večina doseđanjih delodajavcev. Magušarju to ni šlo v glavo. Sam ali nič; tako je hotel. Delavska zavedna edinost mu je pa preprečila račune. Magušar je res sam, ker noben delavec noče vstopiti pri njem v delo. Čujemo, da je te dni v Železnikih iskal delavcev; upamo, da s tistim uspehom kot doma. V ti sebični borbi se je Magušar poslužil celo peresa tistega vrlo značajnega Železnikarja, ki ga je svoj čas valjal po »Narodu«. Zaletel se je v uredništvo ljubljanskega kapitalističnega lista, kjer s pomočjo imenovanja bivšega zadrugnega — uradnika hudo ječi, — češ: pomagajte mi ugonobiti zadrugo, ker sicer ne bom mogel več izkoriščati neumnega delavstva.

Mogotec iz Kroepe — prej njen neomajeni despot — je osamljen, njegove, z delavskimi žulji napoljene denarnice ne izdajo več...

Kdor se količkaj zanima za sicer jako revne razmere slovenske industrije, ve ceniti važnost Kroepe in Kamne gorice; v ta dva kraja še ni mogel priti tujec za gospodarja, kar je tem značilnejše, ko vendar izvestni krogi držijo na stečaj odprta vrata za tujce, da res kmalu ne bo več nobene industrije v slovenskih rokah.

Da se pa ohranita ti dve važni postojanki, to bo delo zadruge, ki pa nikakor ne misli na kako likvidacijo, temveč na svoj prepород. Razmere so se namreč v Kropi kar čez noč izpremenile.

Delavstvo je prišlo do spoznanja, da je bilo do sedaj izkoriščano; pojedini izkoriščevalci so bogateli, delavci pa, ki so nositelji industrije v Kropi, so pa le delali in delali in bredli so v vedno večjo revščino. Tako zvani »samostojni obrtniki« — alias mogotec Magušar — jih je rinil tudi v moralni propad, mesto da bi kaj storil za blagor delavstva.

Ne pride nam na misel, da bi odgovarjali na nagromadeni kup neumnih očitaj.

Res je le, da izpremeni zadruga svoja pravila, oziroma sprejme nova, katera pa ni priredila »Zadrugna zveza« v Ljubljani, temveč trgovsko ministristvo sporazumno z »Zadrugno zvezo«.

Sicer je priredila tudi ljubljanska trgovska in obrtna zbornica za zadrugo pravila — a tej zbornici je pojem in bistvo zadruge nekaj neznanega, — torej tudi ni mogla sestaviti primernih pravil.

Pač pa se mora priznati, da je »Zadrugna zveza« z veliko vnemo šla zadrugi na roko ter vse storila, da se zadruga ukrepi in se na ta način osigura obstanek slovenske industrije v Kropi in Kamni gorici.

Nova pravila je sprejel redni občni zbor, ki se je vršil v sredo, dne 8. junija. Tega občnega zbora se je udeležil tudi gospod de-

želni odbornik Grasselli, ki bo najlože poučil »Slovenski Narod« o neprimernosti vtihotapljenega napada na zadrugo.

Končno še omenimo, da je odredila zadruga sama natančno inventuro vse svoje imovine; k tej inventuri je povabila zastopnika »Zadrugne zveze« in pa svojega neprijatelja Magušarja, — kar je gotovo najlepši dokaz, da se zadruga ne boji javne kontrole. Po tej inventuri bo prava sodba o zadrugi mogoča. Trdno se nadajamo, da bo prenovljena zadruga krepko delovala v prid svojih članov, ki se naj je tesno oklenejo in naj ji zvesti ostanejo. S tem se doseže, da ostane industrija v Kropi in Kamni gorici v rokah tistih, ki jo v resnici združujejo in ne postane »tvrđka Magušar«!

Gnusi se nam opisovanje izkoriščanja, koje so prenašali delavci toliko let, a prišel je konec, in kakor so ječali prej delavci v modernem suženjstvu, tako se zvija danes osamljeni mogotec. Delavci so se oprijeli zadruge. In radi tega leti ves srd zapiščenega mogotca na zadrugo.

Kaj vse je počel, da bi jo uničil?

Letal jo od Poncija do Pilata, obletal vse oblasti — šuntal različne denarne zavode, tovarne na Savi i. t. d., samo da bi onemogočil zadrugo ter prisilil delavce, da se vrnejo zopet v njegove verige.

Iskal je pomoči pri bivšem zadrugnem uradniku, ki se pač sam najlepše označuje, ko izdaja svojo bivšo, predbro kruhodajalko.

S sladkimi besedami izkušal je preslepiti delavce, da bi šli nazaj — zaman. Delavci so trdni, neizprosni — in v tem tiči velik moralen moment.

Mogotec pravi, da hoče postati član zadruge in vplačati K 100.000, a to mu smrdi, da bi imeli delavci v zadrugi iste pravice, kot on. On jo hoče voditi.

Ker vse nič ne pomaga, kliče c. kr. deželno sodišče, oziroma c. kr. drž. pravdnishvo na pomoč, kojima navaja nekaj preneumnih podatkov, kakor ga je ravno narfabal bivši zadrugi uradnik, ki pa je med

drugim navedel reči, ki kažejo, če bi bile resnične, da on ni spolnoval svojih dolžnosti in spada torej pravzaprav sam pred sodnika.

Koroške novice.

k Čuden boj. V Koštantavru pri Borovljah sta se v hlevu ponoči odvezala cesarska žrebca, ki sta se spoprijela s tako silo, da se je enemu popolnoma odtrgala čeljust. Ko je vojak prihitel na lice mesta, se je nesreča že zgodila.

k V Borovljah je prestopila k protestantizmu znana puškarica Antonič z dvema nadebudnima sinovima. Eten sin pa je ta pogumen korak izvršil že prej. Nemško (?) vero tedaj že imajo, morebiti še nadejo kje kako nemško ime; Antonič še vendar le diši bolj po borovskem kakor nemškem.

Štajerske novice.

š Umrl je v Slov. Gradcu g. V. Stopar, gostilničar v ondotnem »Narodnem domu«. N. v m. p!

š Imenovanje v finančni službi. Davčni oficijal Fr. Toplak je postal davkar, davčni oficijal Rudolf Sigl pa davčni kontrolor. Davčna oficijala sta postala pristava Franc Stadler in Jak. Blažon. Davčni pristav Rudolf Vivot je postal davčni kontrolor. Praktikanta Karol Mraz in Vinc. Lauko sta imenovana za davčna pristava.

š Podružnica sv. Cirila in Metoda za gornjeradgonski okraj. prva in dozdaj edina v Slov. goricah, ima 12. t. m. po večernicah IV. redni občni zbor v Gornji Radgoni. Zatem pa se vrši istotam slavnost, na kateri sodelujejo, posebno pri petju, vsa bralna društva v okraju (gornjeradgonsko, jurjevsko, kapelsko, negovsko). Slavnostni govor bo imel g. urednik A. Korošec. Spored nam nudi razne deklamacije (eno z živimi podobami), manjše govore ter izvorno igro s petjem: »Čevljar in bogatin« ali »V zadovoljnosti je sreča«, katero je za mladeniške zveze spisal č. gosp. Mat. Zemljič, kaplan pri sv. Križu. Z ozirom na veliko važnost podružnice Sv. Cirila in Metoda za naš obmejni okraj in z ozirom na zanimive točke sporeda pričakuje obilne udeležbe odbor.

š Videm ob Savi. Naša efektna loterija prav dobro napreduje. Srečke se še do-

LISTEK.

Korejci se modernizirajo.

Napredna povest. — Spisal Rusin.

Glavno mesto korejsko se imenuje, kakor že vsakdo ve, Söul. Načelnik mu je Araburu, vrhovni poveljnik posadke Čmokavzar in največji učenjak Lobivi. A kaj vam to pripovedujem? Zato, ker se je v Söulu zadnji čas zgodilo nekaj, kar utegne imeti velik vpliv na svetovni napredek.

I.

Blizu Söula se razteza lepa planjava, široka in rodovitna, in skozi njo teče reka, po imenu Viso. Na tej ravnini so se nastanili klerikalci, ker se klerikalci nastanjujejo na vsaki ravnini. In sicer so misijonarji tu začeli zidati veliko hišo, prostorno in visoko, v kateri so se namenili ustanoviti šolo za mladeniče. Grdo so gledali napredni Söulci to napravo. Mandarin Čmokavzar, ki je vnet za svobodomiselni buddhizem, je sklenil, da prepredi misijonarjem njihovo nemoderno početje. A bilo je zastoj vse njegovo govorjenje. Pritoževal se je celo pri Japoncih,

pa vse ni nič pomagalo. Tudi vladarja Ji Hōna je zmerjal, da to dopusti, a ta, dasi sam državne vere, vendar ni udaril po francoski šegi z vojaštvom na misijonarje, in stavba je kljub temu napredovala in prišla celo pod streho.

Söulska napredna stranka je imela torej v ustih trd oreh, katerega je izkušala streti v svojih škrbinaših čeljustih. Zdelo se je, da ga ne bo zmogla. A prišla jej je na pomoč moderna znanost, katero že dolgo časa goji veliki buddhist Lobivi z velikim uspehom.

Söulska napredna stranka je sklicala veliko konferenco, pri kateri je prišla v razgovor ta pereča zadeva.

Načelnik Araburu je otvoril sejo in govoril:

»Slavni zbor! Kakor znano, dviga klerikalni zmaj vedno bolj grozeče svojo črno glavo, katera visi že kakor črn oblak nad našim belim in prosvitljenim söluskim mestom. Klerikalci so hoteli svojo trdnjavo postaviti v sredo našega mesta, a našim združenim močem se je posrečilo, da smo prepredili to nakano. Ustavljali so se sicer naši obrtniki, ki so upali, da kaj zaslužijo

pri zgradbi, in tudi mesarji, ki so danes v tako beraškem položaju, so želeli, da bi bili klerikalci tu njihovi odjemavci. A ko je povzdignil naš dični vojskovo Čmokavzar svoj glas, so utihnili ti nazadnjaki, in ko smo udarili na bojni tam-tam, je bilo vse mesto na naši strani, in pregnali smo pretečo nevarnost od našega slavnega stolnega mesta. Slava Čmokavzarju!»

»Slava mu!« so zaklicali napredni Korejci.

»A zdaj vidimo, da se pred mestnimi vratmi dviguje visoko zidovje klerikalne trdnjave. Jasna je namera teh naših vekovitih sovražnikov: Ker nam ne morejo vladati, nas hočejo oblegati. Prosim torej, da naš dični vojskovo Čmokavzar pove, kaj nam je storiti.«

Čmokavzar se je dvignil in je začel in je govoril: »Jaz sem steril, kar sem mogel. Šel sem celo v Tokio in sem tam v japonskem zboru opozarjal na strašno nevarnost, ki nam preti. Koreja bo pomeksikanjena, ako se ne zatre reakcija v svojih početkih. Opozarjal sem na to, da mora slediti temu podjetju neizogibni gospodarski polom. Saj vidimo, da klerikalna gospodarska organi-

zacija poka na vseh koncih in krajih. Korejski kmet bo preklinjal te svoje dobrotnike, ki ga bašejo s kostmi in kožo v svojo nikdar sito bisago. Opozarjal sem nato, da klerikalci nimajo denarja, da bi svojo namero izpeljali. Klical sem državnega pravdnika, da jih naj stori neškodljive. Ali dvorna kamarilla, katera postaja vedno bolj reakcionarna, je imela gluha ušesa za moja prizadevanja, in danes vem le še eno sredstvo, s katerim bi bilo mogoče zatreti klerikalizem: Toliko časa ga moramo preklinjati, da ga bo hudič vzel. To je edino, kar nam še preostane.«

Mučna tišina je nastala. A vstal je veliki znanstvenik Lobivi, se je zvito pomuzal in je izpregovoril: »Naš junaški vojskovo je videl, da so doseđanja sredstva vsa nedostopna. A tudi to zadnje orožje, katero je nasvetoval, ne more dovesti do zaželjenega uspeha. Kajti moderna znanost je dokazala, da mistične sile nimajo več nobene moči. Hudič nam ne more pomagati, ker je znanost dokazala, da ga ni. A ta moderna znanost nam daje še vedno dovolj pripomočkov, da se otresemo klerikalizma.«

In Lobivi je začel govoriti tiho, šepetaje.

bijo po kroni. V kratkem začne loterijski odbor sestavljati listo dobitkov. Tiste trgovce, tovarnarje, obrtnike in posestnike, ki hočejo konkurirati s svojim blagom, opozorjamo, naj blagovolijo nemudoma poslati cenike na loterijski odsek na Vidmu.

Volitve v okrajni zastop v Celju pred upravnim sodiščem. Slov. stranka je vložila zoper reklamacijske odločbe večje število pritožb na upravno sodišče, da se doženejo enkrat končno nekatera preporna vprašanja.

Pobalinski napad na vlak. Kakor nam poročajo iz Laškega, se je zgodil v soboto, dne 4. t. m., zvečer pri Laškem zlikovski napad na tovorni vlak južne železnice. Kamenje je kar deževalo na mimo vozeči vlak. Ravnotako so isti zlikovci s kamnom napadli po Savinji vozeče splave. C. kr. orožništvo se je končno posrečilo iztakniti lopovske napadače, in ti so bili — nemški dijakli celjske višje gimnazije, ki so ta dan napravili izlet na Laško.

Zopet samomor. Se ni dolgo, niti mesec dni ne, kar smo poročali, da si je segel vojak 87. pešpolka v Pulju po življenju in zopet se je zgodil tak pretresljiv slučaj. Dne 6. t. mes. se je ustrelil J. Prah, doma pri Rogatu. Bil je pri priči mrtev. Zgodilo se je to pri 8. stotnji. Čudno, da se ravno pri tem polku množijo samomori? Dobro bi bilo, da bi se malo natančneje od kompetentne strani pogledalo v notranjost polka. Razkrilo bi se marsikaj!

Slavnost na Dobrni pri Celju. V nedeljo, dne 19. junija, blagoslovi svojo novo zastavo »Bralno društvo na Dobrni«. Udeležbo so že prijaviли: Celjsko pevsko društvo, celjski »Školci«, »Kato liško izobraževalno društvo« v Studencih pri Mariboru, »Slovenska kršćanska soc. zveza« iz Ljubljane. Vsa ta društva pridejo z zastavami. Dalje so naznani udeležbo »Slovensko delavsko podporno društvo« iz Celja in »Smartinsko pevsko društvo«. Blagoslovil bo zastavo in v cerkvi govoril častni ud bralnega društva, gospod profesor Kardinar iz Celja. Obširnejši spored te važne slavnosti še priobčimo. Naj bi se še tudi druga naša društva odzvala vabilu!

Občinske volitve v Soštanju se vrše dne 16. junija t. l. Slovenci, na noge!

Knezoškof Napotnik je povodom slovesa in podelitve blagoslova rekel sledeče značilne besede: »Od tega blagoslova izključujem one mladeniče, ki so se dali za čašo pive kupiti za demonstracije«. — Tako piše doslovno »vahtarca«. Trdno smo prepričani, da škof teh besed ni nikdar izrekel, temveč da so zrastle na »vahtarčnem« smrdljivem zelniku ali pa v zvođenih možganih njenega bedastega poročevalca, kajti da bi poglavar cele lavantinske škofije, katera šteje nad 95% Slovencev, mogel izpregovoriti kaj takega, ne, to je nesramna laž, ker mu ravno »vahtarca« zato poje svojo slavo.

Novice iz kočevskega okraja.

Enorazredno šolo mislijo ustanoviti na Karlovcih pri Laščah, toda sporazumeti se ne morejo, kdo naj šolo zida.

Zanimanje za romanje na Brezje je v ribniški dekaniji jako živahna. Skoro gotovo bo nas toliko, da bomo imeli poseben vlak. Kdor se še misli zglašiti, naj to hitro stori, da se bo vedelo število udeležencev in da se vlak pravočasno preskrbi.

taje. Korejcem so se širile oči in z odprtimi ušmi so poslušali. — Lobi pa je govoril vedno bolj intimno, in plam visoke znanosti je seval z njegovega čela. Bilo je jasno: Korejci so iznašli sredstvo, da pokončajo klerikalno trdajavo.

II.
Na planjavi pred Söulom se je zbrala množica ljudi. Med njimi so bili možje, ki so imeli v roki merila in načrte, potem zastopniki šöulske znanosti in korejskih kmetov ki so obdelovali lepo in široko ravnino pred mestom.

In izpregovoril je oni, ki je imel oblast, da govori prvi: »Vse je pri stavbi v redu, samo eno vprašanje ni še določeno: Kaj bo s stranišči? Treba je, da se o tem razgovorimo«.

In oglašil se je zastopnik korejskih kmetov in je dejal: »Kaj bo s stranišči? Gnojna jama se naj naredi, in kar bo noter, se naj da nam kmetom, da bomo izvozili na polje. Mi to stvar rabimo. Za denar kupujemo to tvarino, da ž njó gnojimo. Tudi tukaj smo pripravljene še kaj plačati, samo da se tako naredi, kakor je prav za vsakega pametnega gospodarja«.

kö Velikanski shod mladeničev in mož je bil 5. junija popoldne na Veliki Slevici pri Laščah. Izobraževalni društvi iz Lašča in Roba sta skupno napravili izlet na prijazno Veliko Slevico, kjer je stara božja pot Matere Božje. Do 1400 fantov in mož je prišlo iz laške, robarske, gregorske in škocijanske tare. Najprvo je bilo opravilo v lepo ozaljšani cerkvi. Čast. g. Frančišek Pešec, robarski župnik, je imel do mladeničev prisrčen in ognjevit govor, v katerem jih je vzpodbujal k krepostnemu življenju. Po odpetih litanijs se je vršila zabava zunaj cerkve, kjer je bil napravljen oder. Ves hrib je bil poln ljudi. Najprej je shod pozdravil predsednik laškega izobraževalnega društva, gospod Ivan Somrak. Nato je gospod Ivan Strukelj, učitelj z Roba, prav lepo in zanimivo govoril o izobrazbi. Nadalje so govorili kmetaki fantje, in sicer Alojzij Tekavec o izobraževalnih društvih: Kaj so izobraževalna društva in kako dosegajo svoj namen. Stefan Marolt, predsednik Marijine družbe je vabil v svojem govoru fante na vseslovenski mladeniški shod na Brezje. Mladenč Jožef Brodnik je dovršeno deklamiral Stritarjevo pesem: »Turki na Slevnici«. Nato so igrali fantje igro: »Vaški skupuh«. Naposled je g. Anton Mrkun, laški kaplan, v navdušenih besedah govoril o veri in narodnosti. Na shodu se je odlikoval s svojim petjem robarski pevski zbor pod marljivim vodstvom gosp. učitelja. »Kaj tako imenitnega še ni bilo na Veliki Slevnici«, so rekali ljudje po shodu. Čakajte, na Brezjah 4. julija bo še imenitnejše!

kö Binkoštni ponedeljek so ustanovili v Laščah Marijino družbo za mladeniče.

kö Izobraževalno društvo v Laščah ima redno vsako zadnjo nedeljo v mesecu predavanje. Doselej je bilo letos pet jako zanimivih predavanj. Dne 29. maja je v društvu predaval g. Luka Smolnikar iz Ljubljane. Hvala mu!

kö Veliko dirko je napravil v Ribnici na sv. R. Telesa dan cngenj. V neki hiši je otrok poskusil, kako se napravi luč in je pri tem zatgal. Ožgala se je ena postelja, druge nesreče ni bilo, ker so ogenj hitro udušili. Pazite na take poizkuse!

kö Kako si trgovec privabi odje malcev? To zna pokazati najbolje ribniški trgovec Jaklin. Ko pridejo pred njegovo prodajalno radovedna dekleta ogledovat izložbe, tedaj plane Jaklin nanje, kakor pajek na muhe in jih za roko vodi v prodajalno, češ, naj gredo tudi notri pogledat, kaj vse ima. In tako drugo za drugo spelje v svojo prodajalno. Kaj ne, »lušten kčkt«! Če pa je to lepa in dostojna konkurenca, o tem imajo klerikalci i liberalci prav različne sodbé!

kö Govori se, da so v Rudeževem gradu v Ribnici dan Vnebohoda vzdavali nova okna. Če ni ta govorica resnična, naj jo g. Rudež dementira, — pa ne med »piscami«, ker bi družba imenovanih zanj ne bila dostojna!

kö Prva svinjerejska zadruga se je osnovala v Ribnici. Preteklo nedeljo je o tem predaval g. Pirc iz Ljubljane v dvorani »hranilnice in posojilnice« v Ribnici. Dobro bi bilo, če bi ta stvar uspevala; toda mnogo se jih nekam »odstrani« držli. Kmetovalci, kar je dobrega, le primite!

kö Napad, ki ga je izvršil neki ribniški »prešičar« v »Narodu« na osebo gosp. Andreja Podboja, je bil prav žalostno-nemen. Nam se zdi, da je g. Podboj poštenjak, ki ne spada v prosluli konzorcij. G. Podboj, kar otrepite se teh parasitov!

kö Z vsó silo so namerili znani ribniški »inteligentni« svoje päice na ribniška

dekleta in streljajo zdaj na to, zdaj na ono, zlasti če je v Marijini družbi. Kako jih pa peče! Nam se zdi to grozno nesrečna politika. Čemu neki napadati mirne in priproste ljudi, ki v politiki ne morejo niti škoditi niti koristiti? K večjemu, če kdaj poženo kaknega liberalnega agitatorja z metlo čez prag! In prav imajo.

kö Zelo se je proslavil ribniški trški odsek, odkar pasuje v Ribnici. Na Mlaki, kjer načeluje slavní Marko, je pa že tako, da je res vse ena velika — mlaka. Če bomo hoteli hoditi čez mlako, bomo morali omisliti čolne. Pa stavimo, da bi se slavní Marko ne branil cdlikovanja, ko bi mu ga kdo ponujal, prepričan da je mnogo storil za pomnoženje — blata na Mlaki.

kö Lovska dražba je bila 6. t. m. v Ribnici. Dražil se je zlasti ribniški lov prav dobro. Poprej je bil ribniški lov plačan s 142 K, sedaj pa so ga nagnali na 806 K. Tudi drugi lovi so silno poskočili, tako da bo treba dobro loviti, predno se bodo polne žene kronice nazaj vjele. Tako je ta »špas« vedno dražji.

Idrijske novice.

i Občinska seja. Ker je bila zadnja seja postala nesklepčna, predno so prišle vse točke na vrsto, sklical je g. župan 3. t. m. občinsko sejo, pri kateri naj bi se rešilo zaostali točki — resolucija javnega shoda z dne 8. decembra 1903. in občinska računa za leto 1902 in 1903. Prednost sta ta dan dobila računa, ker sta se zdela g. županu vsejedno važnejša, kakor pa resolucija, v kateri je bila zahteva po splošni, direktni in tajni volilni pravici. Kakšen namen je neki imel zopet g. župan? Tik pred začetkom seje znosil je tajnik Julče prav leno na mize listine, katere naj bi kazale marljivo občinsko gospodarstvo, katero so imeli v rokah Lapajne in tovariši. Nato otvori župan sejo, kateri je zopet prisostovalo le 16 odbornikov, prav kolikor jih je potreba za sklepčnost seje. Nemalo zadelo je župana pomilovanje odbornika Kavčiča, da ga njegovi pristaši v tako kritičnem času na cedilu puščajo. Ko prebere poročili revizorjev davkarja Krapša in Val. Lapajnet, zapazili smo, da si nasprotujeta za 4000 Kron. Ko smo pa slišali še izjavo bivšega župana Lapajnet, ki jo je podal pismeno, v kateri zagovarja računske nedostatke in v kateri pravi, da so prebitek čez 4600 K njegove nevzdignjene remuneracije — ki pa to svoto radovoljno pusti občini, da se ne bode moglo govoriti, da je občino izkoriščeval — smo ostrmeli ter se nehote vprašali: kaj pravi k temu pristojna oblast? Pač ni torej čuda, da se je tako delalo z občinskim premoženjem! K debati se je oglašil Kristan — ter se čudil, kako da revizorja ne postavi Drag. Lapajnet glede take izjave na zatožno klop radi razžaljenja časti, ter je končno predlagal, naj se računa z obžalovanjem na znanje vzameta ter ne odobrita. Mesto odstopivšega revizorja Rinaldita naj se pa drugi izvoli.

Predlog je bil s 13 glasovi sprejet. Župan ga je toplo zagovarjal in predlagal, naj se v odsek izvoli g. Kristan, in da bode tudi III. razred zastopan, še g. Kos (Sprejeto).

2. točka. Prvi del resolucije, naj se izvoli poseben odsek, obstoječ iz šest članov občinskih odbornikov in iz šest članov neodbornikov, ki naj bi upravljal z denarjem, namenjen za delavska stanovanja se opusti, ker se se tudi delavska stanovanja opustila.

Drugi del zahteva splošno, direktno in tajno volilno pravico. — Predlog se sprejme z 12. proti 3. glasovom. Župan je ostro govoril proti, stokal ja, da dobe potem večino klerikalci, ki so proti

vsaki izobrazbi, da, še celo njih voditelj dr. Sustersič govori po shodih, »zaprite šole, pobite učitelje« itd. Vendar mu vse moledovanje ni pomagalo nič. Vidi se, da ne zna še svojih kolegov tako terorizirati kakor Lapajne.

Daniti se je torej začelo, bomo videli, kako bo.

Zastopnikom III. razreda svetujemo, da takih surovih opazk župana ne vtaknejo tihó v žep, ampak naj mu vse zbadljivke, namenjene kat. nar. stranki, katere večino zastopajo, krepko in neustrašeno nazaj zabrusijo v obraz. Klin s klinom!

i »Naprej« se norčuje iz onih, ki so zastoni nosili ali vozili gradivo k podružnici sv. Antona. Takrat pa je bilo le prav, ko so socialnodemokratski delavci ves dan zastoni delali pri popravi mlina v Podroteji! Tudi se zgraža, da na Gori zasipljejo pokopališče ob nedeljah. Kdaj pa boče kmet priti pomagat k napravi, katero potrebuje občina, ko ima sedaj ob delavnikih na polju toliko dela. A ko so pogorelcu na Gori pomagali ob nedeljah ali ko so hiteli z delom v naši realki, da tudi na praznik ni bilo miru, takrat se ni oglašil naš Kristan. »Delavcu zasluženi novcevi odtrgovati, je sodski greh«, tako trdi glasilo naših demokratov. Sedaj se ne čudimo, zakaj je gospod Kristan izstopil iz katoliške cerkve. Katekizma ne zna. Kaj bodo rekli otroci njegovih somišljenikov, ako boro drugače v katekizmu, kakor piše »Naprej«? Šmejali se bodo g. Kristanu.

i Nemarno imenujemo postopanje gozdnega erarja glede uslužbencev. Strahovito jahajo zastarelega šimelja, kadar se gre za podporo gozdnih delavcev. Pred do brima dvema mesecema si je pri delu nogo zlomil delavec Lapajne. Ležal je v bolnišnici dalj časa, sedaj pa, ko je toliko okreval, da je lahko zapustil bolnišnico — pojdi pa beračit, ker si za delo še preslaboten. To je žalostno. Tako prostrane gozde ima erar da je skozi dolgo vrsto let — par stoletij — privzemal stalne delavce z enakimi pravicami, kakor jih imajo rudarji. A gozdni erar se je ločil od rudniškega, gospodje so ostali v istih razredih in kategorijah, oziroma se še namočili, delavec pa je postal uboga para, obsojena na žalostno smrt. Uboge reve so sedaj še edini, ki morajo plačevati žito in drva. Pa še to ni dosti, že par let sem sploh nobenega delavca ne imenujejo stalnim, erar dela s samimi najemniki, ki niso nikjer zavarovani. Ako se delavec pri nevarnem delu ponesreči, prideš za prvo silo v bolnišnico, kjer ti toliko pomagajo, da si sposoben za — berača. Žalostno, a resnično. Gospodje, nekoliko socialnega smela!

i Vedno manj! 16 mož je torej še prišlo pri zadnji občinski seji skupaj, ravno toliko, da je bila seja sklepčna. Pregledali smo zborovalce. Zastopniki III. razreda so prišli polnoštevilno. To je lepo. Ob volitvi župana, mestnega starešinstva ter odsekov je liberalna večina te odbornike popolnoma prezrla. Sedaj pa je očitno, da se ravno ti možje najbolj zanimajo za gospodarstvo v občini, zakaj nikdar ne izostane nobeden od seje. Pogledj pa na liberalno stran: Župana ni več, šel je na Dunaj; uradniki se odte zajo, celo mestni svetovalci ne prihajajo k sejam vsi. Primerno je bilo torej, da odbornik Kavčič opomni, kako je sedanji župan ostal na cedilu. Našim možem pa kličemo: Le naprej! Liberalcev naj bo vedno manj, komur pa je blagor mesta pri srou, naj se glede gospodarstva pridruži vam!

Dalje v prilogi I.

in znanstvene pridobitve, to se pravi moderna znanost ali veda, kemične preiskave, kratko malo, ni, pa ne sme biti.«

Pa pravi eden: »Saj lahko dobro zazidate jamo. Moderna znanost pozna vendar cement in beton. Nobena kaplja ne pride skozi, vam povemo«.

»Ne«, je jecljal zastopnik šöulske znanosti, »da, cement, ja, tudi beton, a to ne drži.«

»Drži, drži«, so rekli navzoči.

»Ne, ja, ne drži, to se pravi, veliki svet je sklenil, da ne drži.«

»Kaj vaš veliki svet ve? Mi vemo, ki zidamo. Drži! Tu odločuje naša tehnična znanost, ne pa vaš šöulski higijena.«

Söulski znanstvenik je bil pri kraju s svojo modrostjo: »Naj pravi tehnika, kar hoče, naj pravi znanost, kar hoče, to je vseeno: Söulski svet ne pusti, pa je!«

»A tako!« pravi zastopnik zidarjev. »Potem pa izpeljemo vso stvar po ceveh v reko Viso. Tu imate vzorec cevi!«

»Hm«, je ugovarjal zastopnik šöulske znanosti, »te cevi niso dovolj močne, tudi ne dovolj široke«.

»Vemo, vi boste rekli, da sploh nobene

cevi na svetu niso dovolj močne, da bi šla vaša modrost skozi nje.«

Kmetje so pa strmeli nad moderno znanostjo. »To so pa čudni ljudje! Takega še ni bilo, svet nori!« so rekli. »Mi hodimo v Söul po gnojnice, da jo sem prevažamo, ti jo bodo pa odtoč po ceveh v vodo odvajali! Iz česa bo pa potem repa rastla!«

III.

Vstal je veliki vojskovoij Omokavzar s jutraj ob deseti uri. Prejšnjo noč je bil pozno v gostilni, in žejen je bil, da bi bil morje popil. Sovražil je vodo, a danes je zahrepenelo po njej njegovo srce. In zgodilo se je nekaj nenavadnega: Vojskovoij Omokavzar je izpil steklenico vode.

A začemeril se mu je obraz in jezno je postavil steklenico proč.

»Voda je slaba«, je dejal. »To je učinek klerikalne zlobe. Gotovo tiste cevi ne drže in zastrupljen je vir, iz katerega pijejo Söulci, zastrupljeno celo naše napredno mesto.«

In je izšlo povelje na klerikalno trdnjavo in na vse prebivalstvo na veliki in široki ravnini pred šöulskim mestom: »Ker je zastrupljen vojskovoij Omokavzar od vode,

i Naši virilisti. Poleg rudniškega in gozdnega erarja, ki sta že dalj časa virilista, imamo v tekoči županski dobi še druge viriliste. Ko se je šlo za to, da liberalci izvolijo bivšega župana Dragot. Lajpajnetta častnim obšonom, prikazal se je pri seji kot virilist tudi posestnik Srečko Kogej ter seveda pridružil se liberalcem. Pri zadnji seji ga ni bilo več. Čudno se nam je zdelo. Kaj neki mora biti, smo si mislili? Ali je mož tudi sam spoznal, da je dvomljivo, ali ima virilen glas v naši občini; 198 K 40 v. je še premalo davka za virilista, — prav toliko je pa plačal Srečko Kogej davka v letu 1903. Ako je bilo kaj več, popravimo prav radi, kakor tudi želimo, da se zganejo naši možje in poročajo, ali nimate virilnega glasu. Liberalci kličejo na dan — na delo torej!

Loške novice.

i Umrlega Aleksandra Guzelj, finančnega koncipista v Litiji, rojenega v Škofji Loki, so v sredo pripeljali sem in ga v četrtek popoldne položili k večnemu počitku poleg rajnega očeta. Pogreba se je udeležilo precej gospode, največ sorodnikov iz raznih krajev. Pred hišo in na grobu so peli pevci — prijatelji. Rajni je bil še le v 29. letu in je zapustil mlado vdovo in komaj par tednov staro hčerko. — Naj v miru počiva!

i Nagle smrti je umrl v ponedeljek zjutraj Feliks Jamnik, Petrcv s Sp. Trga. Ob treh zjutraj je prišel spat k Bručkovemu Lovrencu v špitalski kleti. Zjutraj se je slabega počutil in še nekoliko poležal. Ob 7. uri je šel revež Lovrenc k maši, oni pa je med tem izdihnil. — Vzrok smrti bo najbrž žganje, katerega se je prejšnji dan le preveč navlekel. Nesli se ga v mrtvašnico, ker je bilo rečeno, da ga obducirajo. Tam je ležal tri dni in še le v četrtek se gospodje spomnijo mrljca. Torej tri dni so ga pustili ležati v najhujši vročini, da ga je grozovito razganjalo, nazadnje pa izjaviti, da ni bilo potrebno. — Občinstvu pa se zdi nasprotno, da bi bila obdukcija tu prav na mestu. Nekateri pravijo, da so ga ponoči v neki gostilni natepli in je bila smrt posledica udarcev. Drugi pa vedó povedati, da so ga že popolnoma pijanega silili sopivci, naj le še pije, in mu obetali plačati zanj vse, kolikor bo nesel. — Naj bo vzrok že prvi ali drugi resničen, malo preiskave bi bilo pa vendarle dobro, da se zanaprej take žalostne smrti preprečijo.

i Nove električne luči dobimo v kratkem. Na Sp. Trgu že kopljejo, da položijo potrebne žice. — Mesto bo napravilo 13 novih žarnic mestu dosedanjih petrolejk, s katerimi je imel Ipavčev Tine dannadan toliko dela. — Sedaj si bo vsaj lahko malo oddahnil.

i Okrog mestne cerkve so odstranili žično ograjo, ki je bila na več krajih že pretrgana in svojemu namenu ni povsem ustrezala. Za snago krog cerkve se je občina zavezala skrbeti in dala prostor posuti z lepim peskom. — Prav tako!

i V nunski cerkvi so v četrtek jeli delati sliko za veliki oltar. Slika g. Kastner, ki je tudi v Ljubljani poslikal frančiškansko-šestpetersko cerkev.

i Strašno ga vije, namreč Joška s Fare. Nobeno zdravilo nič ne pomaga. Kovačev Gašper, nedosežni živinski zdravnik, mu je po vrsti dajal najkrepkejša sredstva,

prihajajoče iz šulske ravnine, je od danes naprej prepovedano zastrupljati ta tla. Vsa stranišča se uradno zapečatijo, prepovedano je tla gnojiti, in kdor ima oddati kaj strupene tvarine, mora to storiti onkraj reke Jalu v sovražni deželi mandžurski. Tudi v reko Viso se ne sme več oddajati ta tvarina, ker je dognano, da prihaja tudi iz te reke voda v tla in ker se dvigujejo iz nje nezdravi soparji, polni strupa in škodljivih snovi.

Groza je zavlada na šulski ravnini. Vsak prebivalec klerikalne trdnjave in šulske ravnine se je moral dvakrat na dan peljati čez reko Jalu in nazaj, 310 km. daleč. Vlaki so drdrali noč in dan z največjo naglico in natlačeni brezupnega občinstva, ki je bilo poslušno moderni znanosti.

A to ni trajalo dolgo. Prebivavci šulske ravnine so se sešli k velikemu posvetovanju.

„Deset tisoč nas je“, so rekli. „Vsak zavezimo na dan po 50 taelov in ne moremo več delati, ker smo vedno na poti. To nas stane na dan pol milijona taelov, v enem letu 180 milijonov. Tak strošek nas uniči. Kaj naj storimo?“

Premišljevali so semtertje. Kar se oglasi eden in pravi: „Ker ne smemo spravljati strupenih tvarin nikamor v svoji domovini

ki jih je oni dan v „Narodu“ priporočal. Pa vse zastoj. No, je pa res bolezen Joškova trdovratna, in tudi težka. Nakopal si jo je to nedeljo. Odstopil je od županstva in trdil: Za noben denar ne maram biti še naprej župan. — Pa so stopili skup občinski možje in na besedo grajščaka Strahla je vzel Jožek zopet nase župansko butaro. Tako imajo na Fari še zanaprej priliko gledati v majhnem okviru lepo nemško-slovensko-liberalno zvezo. — Od tistega dne je prifarski župan bolan.

i Predstavo v Žabnici so imeli v nedeljo sokoli iz Kranja. Bili so slovesno sprejeti. Žabničani so jim napravili špalir. Dekle in pastirji, v praznični obleki so stali ob straneh ceste. — Sokolom je to malo počestčenje bil prav po godu in v zahvalo so se potlej obračali in zverali, plezali in skakali, da so se na vse pretege smejali radovedni Žabničani. — Kakor so pravili, je bilo na tem shodu tudi nekaj loške radovedne gospode. Celo mlajši Sok s iz Sp. Trga se je vrnil mednje. Mož je mislil, da bodo Žabničani vsa okna razsvetlili, pa je kot svečar šel dobička iskat. A zelo se je zmotil. Še škodo ima, ker ljudje sedaj pomežikujejo in pravijo: saj je on tudi liberal. — Svetlo je bilo na shodu že tako brez sveč zadosti. Velika svetloba je namreč metala na vse strani „laterna“ iz Bukovice, ali če raje rečete, profesor Grmek. Pripeljal je tudi svojo gospo soprogo. Govoril pa Grmek ni — je bil še od zadnjega starostkega dolgega govora ves utrujen. Zato je Pirc iz Kranja prav lepe misli razvijal. Pravil je, da se liberalci zdaj že bolj šajajo, da začenjajo delati za ljudstvo. — No, pa poslušavci mu drugega niso verjeli, ko to, da liberalci do zdaj res nič niso storili, pač pa skrbeli za se. — Te do dna gotove resnice naj pa kranjski Sokoli in njih poganjači le še hodijo ljudem pripovedati, da vsaj nam tega ne bo treba dokazovati. —

i Škofjeloški gostje boljše vrste so se menda precej sirovo obnašali, ko so malo opotekajoč se vračali na večer iz Žabnice. Krog župnišča so razgrajali, da jih je moral miroljubni gospod kar s silo nagnati. Veseli naj bodo, da v Žabnici ni policajev, zakaj sicer bi bili morali, tisto noč prespati v „Prižonu.“

i V Kamnitniku se je zopet ponesrečil neki delavec, ki se ga prepeljali v ljubljansko bolnico.

i Premalo pazljivosti. Neki kolesar je v nedeljo podrl na tla posestnika P. iz Stare Loke, da se je precej poškodoval. Kolesarji, več pazljivosti.

Italijani in Slovani.

Italijanski poslanci so zadnji čas v državnem zboru kazali veliko nevoljo proti vladi, ker jim ne dovoli vseučilišča v Trstu. Večkrat so glasovali z mladočeško obstrukcijo in imeli tudi nekaj zapornih razgovorov z mladočeškimi voditelji. Nemški krogi so z vidno nervoznostjo zasledovali te razgovore, boječ se, da bi Italijani utegnili potegniti z desnice proti nemški levici. To bi bil gotovo v avstrijski notranji politiki pomenljiv preobrat, ki se ga boje Nemci vseh strank. Nemški poslanci in listi so že med zadnjimasedanjem drž. zbora prijazno nagovarjali Italijane, naj jih ne zapuste kot stare zaveznike — proti Slovanom. Italijani pa se niso hoteli vezati ne na levo ne na

in ker se je bati, da moderna znanost ne zavlada tudi v Mandžuriji, moramo iskati izhoda drugod. Zemlja nam je zaprta — glejte: nebo je še prosto! Pred kratkim je francoski kanonir Jules Verne iznašel top, kateri strelja na mesec. Na Floridi so ga postavili, in že je ena velikanška krogla odhitela v to novo gostoljubno deželo na mesecu. Tam ni Korejcev, tam je še svobodni svet. Jaz predlagam, da mi kupimo ta top; in vsako noč, ko izide mesec, spravimo v votle kroglice vso strupeno tvarino in jo ustrelimo gori. Dobiček je gotov, ker manj bomo zastreljali, kakor nas pa stane, ako se držimo šulske znanosti.

»Dobro, dobro,« so vzkliknili zborovalci. In izvršili so svojo namero. Prišel je top s Floride, in zdaj vsako noč pokajo streli, ki odnašajo strupeno tvarino na blede lunino lice, da se ohrani zdravje šulskemu prebivalstvu.

»In kaj sta ukrenila Araburu in Cmokavzar?« vprašuješ, vedoželjni čitatelj.

Šulski svet je sklenil na predlog Cmokavzarjev, da se šulska občina intabulira na mesec in tudi tam prepriči klerikalcem odlaganje strupenih tvarin. Stroški se po krijejo z dohodki nove občinske mesnice.

desno. To so pokazali tudi v delegaciji, kjer so se odstranili pred odločilnim glasovanjem. Ko je naš list objavil istinito poročilo o glasovanju in razgovoru cesarja z delegatom Mauronerjem glede italijanskega vseučilišča, zašumelo je po vsem nemškem in italijanskem časopisju. Skušali so ublažiti dotične besede, a nepobitna resnica je ona, kar smo mi pisali.

Zanimivo pa je, kar tem povodom piše dunajski „D. Tgbl.“: „Cesarjeve besede — da namreč Italijani ne dobe v Trstu vseučilišča — so potolažile tržške Nemce, ki dobro vedo, da bi bilo italijansko vseučilišče v Trstu velika nevarnost za staro nemško zvezno mesto, (!) trgovino in industrijo. Italijanski glasovi v državnem zboru niso toliko vredni, kakor edino večje pristanišče, katero ima Avstrija in posredno nemški narod ob južnem morju.“

Dočim ostali nemški listi prikrivajo svoje veselje, ako Italijani v Trstu ne dobe vseučilišča, pove vsenemško glasilo na vsa usta, da je in mora ostati Trst nemška po stojanka ob Adriji. Torej to imajo Italijani v zahvalo, ker so od l. 1861. do Tasfeja skozi 18 let podpirali nemški centralizem. Sedaj vsaj poznajo Italijani nemško hvalježnost.

Nameravani dinamitni napad na duhovnika.

Iz Žirov smo prejeli dve poročili o nečuvni surovosti. V ponedeljek zvečer se je tamošnji kaplan g. Jos. Lavrič vračal s cerkvenikom od sv. obhajila proti domu. Ob nekem križpotu sta na cesti bili nastavljeni dve dinamitni patroni. Dva podivjana mladiča sta dinamit zažgala v trenutku, ko sta se g. kaplan in cerkvenik vračala po isti poti. Sreča je bila, da je bila vrstica nekoliko pretrgana in je ugasnila, ne da bi užgala. Ko bi se bil dinamit užgal, mrtva bi bila obo. Ta satanski načrt je bil še isti večer naznanjen orožnikom, ki zasledujejo zločince.

To je sad liberalne vzgoje. G. dr. Tavčar pa more biti ponosen na svoje žirovske pristaše. Ni ga kraja na Kranjskem, kjer bi bilo toliko sovraštva, kakor v žirovski dolini, kjer liberalci popivajo pri vsaki priliki na račun svojega častnega občana.

Socialne stvari.

soc. Šola in alkohol. S tem vprašanjem se je pečal shod za pospeševanje zdravja v šoli v Nürnbergu. Učencem naj bi se v šoli prepovedalo, da ne smejo uživati nobenih opojnih pijač. Toda ne le učitelji, ampak tudi zdravniki, naj bi poučevali učence, kako škodljivo je vsako zavziranje alkohola. Tudi starše se mora posvariti, da ne dajejo otrokom nobenih opojnih pijač. Vsi učenjaki so mnenja, da so pivo, vino, žganje in likerji mladini zelo škodljivi. Te pijače slabé tek, slabijo prebaviljavne organe ter napravljajo telo pripravno za razne nalezljive bolezni. Te pijače tudi zmanjšajo paznost, poslabšajo spomin in otežijo otroku učenje. Tako si otežujejo starši, ako dajejo svojim otrokom alkoholnih pijač, sebi in učiteljem vzgojo. Tudi v bolezni se sme dati otrokom takih pijač le, ako zdravnik zapove.

soc. Zveza rudarjev na Nemškem ima 420 filialk, članov šteje 69.028. Dohodki in stroški so znašali 642.890 mark. Upravni stroški so znašali 96.034, agitacija 18.551, mrtvaščina 27.767, podpore za stavkajoče in odpuščene delavce 32.695, za pravno varstvo in sodnijske stroške 20.345 mark. Preinoženje je znašalo 438.952 in se je pomnožilo v teku enega leta za 178.767 mark. Zveza ni soc.-demokratska.

soc. Društvo katoliških učiteljev na Nemškem ima 7718 članov. Premoženje in podporne zaloge znaša 201.571 mark.

Rusko-japonska vojska.

Port Artur še stoji, dasi so Angleži že hiteli s poročili, da je padel. Izključeno seve ni, da bo končno vendar padel, kajti Japonci v prvi vrsti vidijo v svoji užaljeni narodni časti pred seboj le po vojski s Kitajci odvzeti jim Port Artur ter pravijo, da njihova narodna čast zahteva zavzeti to trdnjavo, naj jih velja kar hoče. Seve ne pomislijo, ako jo bodo potem tudi dolgo mogli vzdržati. Vojska se pri Port Arturu ne bo odločila, pač pa bo vojsko odločila bitka obeh glavnih armad med Liaojanom in Fenvančnom. Ako bi zmagali Japonci v tej predstoječi bitki, tedaj jim pade v roke tudi Port Artur; če bodo zmagali Rusi, tedaj bodo Japonci morali opustiti tudi obleganje Port Arturja. Zato Japonci sedaj, predno pride do bitke, hité z obleganjem Port Arturja ter se ne strašijo žrtv, a s tem le slabe svojo glavno armado.

Vojaški strokovnjak v „Neue Fr. Presse“ pravi, da bi Japonci prav storili, da bi Ruse po bitki ob Jalu 1. maja odločno zasledo-

vali in jim poskušali sadati še večji poraz. Od tedaj je preteklo šest tednov, med katerimi se je ruskemu glavnemu poveljniku Kuropatkinu posrežilo dobiti okrepljenja iz Evrope in svojo armado organizirati. Vsek dan odlaganja prinese Rusom novih moči iz Evrope, dočim Japonci z obleganjem slabé svoje moči. Tudi ako se sedaj Japoncem posreči zavzeti Port Artur, tedaj še ne bodo s tem spravili a sveta Kuropatkinove armade, katero bodo kljub svojemu uspehu morali vendar napasti in premagati, ako se bodo hoteli utrditi v južni Mandžuriji. Trdnjava Port Artur pa bo, ako se bo še nekaj časa držala, izpolnila svojo nalogo, kajti zadrževala in slabila bo sovražne moči, katere bi Japonci pri odločilni bitki silno potrebovali. Neki vojaški strokovnjak pravi, da bi bili Japonci z utrjenjem svojega stališča pri Kinčovu in s pomočjo svojega brodovja trdnjavo lahko popolnoma izolirali in jo prisilili do kapitulacije na nekrvav način. Morda se vendar le še za to odločijo, če ni že za kaj takega — prepozno. Tudi če bi Port Artur kmalu padel, bi to pravi položaj na bojišču prav malo spremenilo, k večjemu bi bilo to junaško dejanje mlade japonske armade.

V nasprotju z dosedanjim svojo taktiko Rusi sedaj olajšujejo Kitajcem odhod iz Port Arturja.

General Stössl je v ponedeljek dal povelje, da je Kitajcem, ki hočejo zapustiti trdnjavo, to do četrta dovoljeno. Pozneje ne bo mogel nihče iz mesta.

Kitajci, ki so došli v Čifu, pravijo, da so zunanje utrdbe Port Arturja posebno proti morski strani vsled bombardiranja močno trpele. Rusi skoro gotovo puščajo Kitajce iz mesta, da bo tako posadka imela živeti za dalj časa. Malo verojetna so pripovedovanja teh Kitajcev, da je izhod iz luke Port Artur še vedno za večje ladje zaprt. Neka današnja brzjavka iz Londona pravi, da se je Japoncem posrečilo zapreti portartursko luko z minami. Japonsko brodovje z daljave vsak dan bombardira Port Artur.

V Liaojan došli Kitajci tudi pripovedujejo, da so Japonci že napadli z morske strani in s suhega Port Artur, a da so bili odbiti. Japonske izgube znašajo pri tem naskoku 3500 mož in štiri bojne ladje, skoro gotovo torpedovke. Poluradne ruske vesti pravijo, da se vesti o brambi Port Arturja ugodno glase. Dva japonska naskoka so že Rusi odbili.

Petrogradski list „Svjet“ piše: Port Artur je sicer dobro utrjen, ima veliko garnizijo in se lahko dolgo časa upira, toda v vojski se lahko vse zgodi.

Londonška „Daily Mail“ poroča, da izkrcavajo Japonci osem milj pred Port Arturjem čete. Dosedanji spopadi niso velike važnosti.

Car je dobil brzjavko Kuropatkinovo, v kateri pravi Kuropatkin, da se je japonsko brodovje razdelilo v dva dela. Port Artur Japonci ne prestando obstreljavati. Dosedaj ni znatne škode na ljudeh in materialu.

Zasebne brzjavke iz Petrograda poročajo, da je car dobil brzjavko: „Došel sem v Port Artur, Skrydlov.“ (?) Rusko javno mnenje se začudeno vprašuje, kako je Skrydlov došel tja, ali sam, ali pa z vladivostškim brodovjem. Dalje se o tem poroča iz Petrograda: Skrydlov, ki je došel v Port Artur, je prevzel obrambo trdnjave in računa na uspešno pomoč Stakelbergovo in na soproto generalov Miščenska in Rennenkampa. General Kuropatkin je pripravljen na to, da Japonci istočasno z napadom na Port Artur izvrše tudi prodiranje proti Liaojanu. — Tobi se strinjalo z zgoraj omenjenim stališčem nekaterih strategov.

Kuropatkin s svojo glavno armado še ni pričel prodiranja proti jugu. Stakelberg, katerega je Kuropatkin odposlal, da nadleguje Port Artur oblegajočo japonsko armado generala Oku za hrbtom, je prodrl z 10.000 mož in fanterije 12 milj južno od Kajpina ter se je dobro utrdil. Skušal bo preprečiti japonsko prodiranje od Vafankova 4000 Rusov se je vrnilo od Kajpina v Hajčen in Liaojan, da pomnoži ondotne posadke.

General Kuropatkin je brzjavil carju, da je japonsko brodovje zadnje dni opetovano bombardiralo obrežje vzhodno od Kaičova in Sjunečena ter je merilo posebno na ruske straže in patrolje, ako so se pokazale. Tudi mesto Sjunečen so Japonci obstreljavali. (Nekateri listi menijo, da so Japonci ondi iskali prostora za izkrcavanje.)

Japonskega izkrcavanja se ondi še ni opazilo. Na jugu zavzemajo Japonci stališča v dolgosti 16 kilometrov od Pulantiena do Tantsafana. — Od Fenvančena dalje so bile praeke s kozaki in prodirajočimi japonskimi prednjimi stražami. V dveh takih bojih so se Japonci morali umakniti.

Dne 7. junija je rusko po-

sadko v Saimaci napadla japonska brigada. Rusi so se z osirom nasovražnikovo premoč umaknili proti Fensulinu. Na ruski strani sta bila ranjena dva častnika in okoli 100 moč.

Japonski general Kuroki je torej svojo armado prišel prodirati od Fenvančena.

Ruska brzojavna agencija brzojavlja o tem iz Mukdena: Armada generala Kurokija je prišla prodirati. Naši poizvedovalci so opazili znatne japonske čete na poti pri Saimaci. Vsak dan se vrše boji prednjih straž. Rusi se počasi pred sovražnikovo premočjo umikajo.

Neka brzojavka iz Tokia, katero smo dobili danes jutraj, poroča, da je Kuroki prišel pravzaprav prodirati iz Fenvančena v zahodni smeri.

Iz te brzojavke bi sledilo, da Kuroki z glavno močjo ne bo prodiral preko Motienskega gorovja.

Ta brzojavka se glasi: Armada Kurokijeva, ki operira skupno s pri Takusanu izkrcanimi četami, je zasedla 7. junija Siu-jen ter je potisnila sovražnika proti Tomušonu in Kaipinu. — Rusi so imeli 4000 moč konjenikov s 6 topovi. Japonske izgube so 32 mrtvih, en poročnik, en podporočnik in 28 moč je bilo ranjenih.

Iz Tokia prinaša »Daily Mail« vest:

Glavni napad na Port Artur je odgođen

za toliko časa, da bodo iz Talienvanskega zaliva odstranjene mine in se tako omogoči ondi izkrcati težke topove za obleganje. V zalivu Talienvan je treba odstraniti še 1600 min, za kar bo treba še najmanj 10 dni. Dve ruski trgovski ladji, kateri nista mogli uiti, so Japonci v zalivu potopili. — Ali sledi iz tega poročila, da bodo Japonci poskušali zadati Kuropatkinu udarec, od katerega si ne bo opomogel kmalu?

Kuroki izvestno prodira proti zahodu, da prepreči nadaljno prodiranje Rusov za hrbet Okove armade. Iz istega vzroka je tudi 6000 moč njegove armade zasedlo severno od Fenvančena ležeči kraj Saimaci. Nekateri vesti trdijo, da hoče Kuroki preprečiti, da bi se Kuropatkin umaknil v Harbin, kjer bi lahko počakal nadalnje pomoči iz Rusije.

Nemiri pri zgradbi železnice Söul-Fuzan.

Berolin, 10. junija. Med korejskimi delavci pri tej železnici in v onih krajih, kjer delajo Japonci, so izbruhnili večji nemiri, ki so se obrnili proti Japoncem. Japonsko vojaštvo je streljalo na vstaše in ubilo 3 osebe. Del proge Söul Vidžu je izročen prometu.

1500 poštnih golobov na bojišču.

Bruselj, 10. junija. Po naročilu so odposlali odhod v Mandžurijo 1500 poštnih golobov, katere bodo izkušali porabiti za obveščanje vojaštva.

Kitajski lopovi.

Petrograd, 10. junija. Velika nadloga so kitajske roparske tolpe v Mandžuriji. Čim več dela da vojska ruskemu vojaštvu, tem predrznejši postajajo ti roparji in napadajo že cele vasi. Posebno se trudijo, da bi razsrdili mandžursko železnico, in s tem delajo v korist Japoncem. Zadnji čas so napadli postajo Hita, oropali njeno skladišče in zlobno zažgali vso zalogo premoga.

Vladivostok zapuščen od domačega prebivalstva.

Petrograd, 10. junija. Strah pred nadaljnjimi napadi Japoncev je nagnil večino vladivostoškega prebivalstva, da je že zapustilo mesto. Tudi neznošna draginja je prisilila ljudi, da so sbežali. Cene so se zvišale, ker vojna uprava pokupuje živila.

Podvodni čoln skriva peljejo na Japonsko.

New York, 9. junija. Čuje se, da so prošle nedeljo zvečer spravili Lakeov podvodni čoln »Protektor« na krov parnika »Fortuna«. »Fortuna« je plula kakih dvajset milj daleč v morje, in tam je počakala, da je prišel angleški parnik »New Orleans«, kateri je sprejel od nje dragoceno breme in odplul z njim. Ni dvoma, da se je zgo dilo to s tem namenom, da bi bila odpošljatev podmorskega čolna tajna. Pravijo, da bodo na poti »Protektorja« preložili še na drugo angleško ladjo, ki ga spravi na Japonsko.

Japonski državnik o japonskih narodih.

V Londonu se je bivši japonski notranji minister baron Sujematsu izrazil: Japonci imajo pred Port Arturjem 100.000 moč. Rusi računajo, da je japonska posadka močna le 20.000 moč. Ako bo treba, bodo Japonci istočasno napadli Port Artur in Kuropatkin, severno od Mukdena (!) zavzeli trdno stališče in če treba, bodo šli do Harbina (?).

Kitajski kaznjenci v Daljnem.

London, 10. junija. Japonci med Cifu in Daljnem so šli dalje proti Port Ar-

turju. Kitajske kaznjence, kateri se po odhodu Rusov iz Daljnega polemili vrata svojih ječ in mnogo hiš oplenili in razdejali, so Japonci pobesili. Druge, ki niso storili takih zločinov, so zopet zaprli.

Kontreadmiral Uchtomsky — veleizdajalec?

Petrograd, 9. junija. Veleizdaje obtoženega kontreadmirala kneza Uchtomskega prepeljejo dobro zastraženega v Petrograd. (Potemtakem bi bilo uradno poročilo, da je knez Uchtomsky že došel iz Port Arturja v Petrograd ter da ni zaprt, neresnično.)

Japonska in ruska vojna moč

je bila začetkom meseca junija:

Japonci imajo pri Fenvančenu 38.000 moč in 108 topov, pri Knan-dansjanu 12.500 moč s 36 topovi, pri Takusanu 65.000 moč s 180 topovi. Japonci pravijo, da ima Oku proti Port Arturju 62.500 moč s 180 topovi, druge vesti zopet pravijo, da ima samo 32.500 moč s 120 topovi. Dalje pravijo Japonci, da krije hrbet Okove armade od Pičeva do zahodne obale 20.850 moč s 60 topovi, druge vesti pa pravijo, da se za gotovo more smatrati ondi le 12.000 moč s 36 topovi.

Kuropatkin ima pri Liaojanu 81.000 moč s 192 topovi, med Niučvanom in Hajčenom 56.000 moč s 128 topovi, do Vafankova je pred dnevi prodrla se zopet umaknilo 3600 moč s 6 topovi, na poizvedovanju je 10.800 jezdecov. Sem ni pristeta ruska vladivostoška moč. Kuropatkin je od tedaj vsak dan dobil novih čet iz Rusije.

Razna poročila.

Tokio, 10. junija. Ena japonska križarica, šest rušilcev torped, dve topničarici in pet torpedovk, ki so bile pred Port Arturjem poškodovane, so popravljene ter so zapustile Saseho, da se združijo z brodom-jem admirala Togo.

Petrograd, 10. junija. Ruski inženir Čibalsih je iznašel napravo, ki grom topov ublaži. Poizkušnje so se dobro obnesle. To napravo bodo Rusi rabili v Vzhodni Aziji.

Petrograd, 9. junija. Ruska brzojavna agencija izjavlja, da so poročila o nemirih v Rigi, pri katerih je bilo mnogo oseb ranjenih in ubitih, popolnoma neresnična. Tudi »Standardovo« poročilo, da je orožništvo v Južni Rusiji zaprlo 1000 oseb, je neresnično.

Po svetu.

Organizacija katoliških zdravnikov. Ob romanju katoliških zdravnikov v Rim, so imeli katoliški zdravniki kongres, na katerem so izdelali pravila za organizacijo katoliških zdravnikov. Organizacija temelji na katoliških načelih. Generalni svet v Rimu bode vzdrževal zvezo med posameznimi narodnimi zvezami. Organizacija katoliških zdravnikov je nad vse važna zlasti še zato, ker ravno med zdravniki grozno nadvladuje protikrščanski židovski vpliv.

Parniki — bolnišnice. Neki dunajski kapitalisti v družbi z nekimi angleškimi snujejo delniško društvo za okrevanje ljudi po težkih boleznih. V to svrhu kani društvo zgraditi nekoliko posebnih parnikov, ki bi ali neprestano potovali ob dalmašinski obali ali pa se mudili po mrtvih lukah. Ti parniki — bolnišnice bi imeli vse komforte modernega življenja in celo tudi malo gledališče. Sedaj se nahajajo v Londonu neki odposlanci dunajske skupine, da se pogajajo in da govore glavna načela društvenega pravilnika.

Koliko tobaka se je pokadilo v Avstriji leta 1902. Iz nekega poročila finančnega ministarstva je posneti, da se je v letu 1902 pokadilo v Avstriji za 219 milijonov kron tobaka. Cistega dobička je do bila pri tem država 135 milijonov kron. V dotičnih tovarnah, katerih je nad 30, delalo je 40.824 delavcev in delavk. Kadenje se pri nas v Avstriji vedno bolj množi, tako da je n. pr. prišlo leta 1875. po 2 K 84 h na vsakega prebivalca, ako bi namreč vsi kadili, mladi in stari, ženske in moški, za pokajeni tobak, dočim je prišlo leta 1902. na 3 K 23 h na vsakega prebivalca.

Kako dolgo žive živali. Domače živali žive vobče dlje, nego pa njihove divje sorodnice. Pes živi do 20 let, volk ne živi toliko časa, in lisica živi samo 15 let, seveda, ako pogineta ta dva pasja sorodnika naravne smrti. Mačka dočaka starost 15 let. Prešči doživijo celo 40 let; vendar sta meso in slanina starih preščev trda in neokusna. Srednja največja starost konja znaša 26 do 27 let, čeravno je znan slušaj, da je neko kljuse včakalo starost 62 let. Tramvajski konji ne vztrajajo več nego 12 do 13 let. Domači zajec živi 7, divji zajec 8 let, seveda ako ga ne pogodi lovec, ozir. se sam ne vjame v zanjko. Vzlic vsej živahnosti in previdnosti pogine verivica že v sedmem letu, na drugi strani živi krotka kamela zelo dolgo, večkrat celo polnih sto let. Medved končuje tek svojega življenja že z 20 letom, lev živi pa dlje. Znan je slučaj, da je vča-

kal lev starost 70 let. Slon je pa, ako ne kralj, vendar oča med živalimi ter včaka povprečno starost 100 let, pa tudi celo do 400 let. Debela koža pa ne zavaruje vedno dolgo življenje. Nosorog n. pr., na čegar koži odleti puškina kroglija, pogine navadno s 22 letom.

Deset zapovedij za zdravje. Angleški časopis je prinesel pred kratkim sledeča pravila: 1. Vstajaj zgodaj, delaj čez dan in leži zgodaj spat. 2. Voda in kruh ohranita življenje. Dober zrak in solnčni žarki so zdravju neobhodno potrebni. 3. Zmernost in treznost sta najboljši življenjski lek. 4. Snažnost varuje pred rijo; stroj, kateri je večkrat namazan in očiščen, tudi deluje dolgo. 5. Zadostno spanje nadomešča izgubljene moči in okrepuje. Predolgo spanje slabi. 6. Pametna obleka dovoli gibanju vsako prostost in tudi dovoli gorkote, da je lahko vsak varen pred naglo vremensko izpremeno. 7. Čista in vesela hiša je sredno domovje. 8. Duh se osveži in vkrepi z zabavami, preveč zabav pa dovede človeka do razuzdanega življenja in to do pregreh in zla. 9. Vesela prav osladi življenje, in veselje do življenja je polovica zdravja. Žalost in malosrčnost postarata zgodaj človeka. 10. Ako si delavec z duhom, ne pusti, da postanejo trde tvoje roke in noge. Ako se pa živiš z delom svojih rok, neguj svoj duh in skušaj od dne do dne razširiti svoje duševno obzorje.

Tekmovanje s zrakoplovi na svetovni razstavi v St. Louisu. Iz vseh delov sveta se naznajo tekmeči, in deset letalnih strojev dela nalašč za tekmovanje za 400.000 mark. Vsi najmenitnejši zrakoplovci se udeležijo tega tekmovalja. Neki angleški list piše o tem sledeče: Tekmovanje se bo pričelo 1. junija 1904 ter se bo končalo dne 30. septembra. Odlikovanj bo za 800.000 mark. Nagrado 20.000 mark dobi dotični zrakoplovec, ki bo plul najdalje. To nagrado bo bržkone dobil grof de la Baulx, ki je privozil pri neki vožnji v 36 urah iz Pariza v Kijev. Tudi nadvojvoda Leopold Salvator se je naznanil, vendar pa se misli, da se tekmovalja ne bo udeležil osebno. Najtežje je, zrakoplov pripeljati na določen kraj.

Književnost in umetnost.

»Vojska na Daljnem Vzhodu.« Urejuje dr. E. Lampe. Ravno kar je izšel drugi zvezek tega velezanimivega dela. Popisuje nam obupni boj »Varjaga« in »Korejca« in diplomatsko zgodovino, kako je Koreja prevarila Ruso in postala japonska. Velezanimiv je popis prvih bojev pri Port Arturju, nato sledi tehnični popis vojnih ladij.

Delo je jako natančno in sestavljeno res po najboljših virih. Pisatelj rabi direktno poleg nemških ruske in francoske vires.

Reči moramo, da je ta slovenski popis vojske mnogo boljši, kakor so podobna dela, ki izhajajo v drugih jezikih. Posebno zanimivi so celotni popisi s krasnimi bojnimi prizori. Priporočamo to delo, ki je jako bogato ilustrirano, v najštevilnejšo naročbo. — Drugi zvezek ima deset lepih slik. — Cena enemu zvezku je 20 h. Naročnina za 24 zvezkov 480 K.

Naroča se pri upravnistvu »Dom in Sveta« v Ljubljani (»Marijanišče«).

Zgodovina svete katol. cerkve. Za srednje šole spisal Anton Kržiš, c. kr. profesor veronauka v Ljubljani. (Odobril pred. knezoškofijski ordinarijat v Ljubljani, dne 22. februarja 1904, št. 874.) To učno knjigo je potrdilo ministarstvo za uk in bogodastje z odlokom 25. maja 1904, številka 13411, s pristavkom, če jo potrdi tudi pristojna cerkvena oblast.

Henrik Sienkiewicz je začel pisati romanovo trilogijo »Na polju slave«. — Prvi del bo obsegal priprave poljske države za boj s Turki, drugi del zmago Sobieskega pred Dunajem in tretji del zmagoslavno vrnitev v domovino.

Vereščaginovi prijatelji nameravajo izdati njegove etnografske zapiske, ki jih je začrtal na svojih daljnih potovanjih.

»Dom in Svet« prinaša v 6. številki XVII. letnika naslednjo velezanimivo vsebino: Bogdan Vened: V smrti seneci. Baltiška povest. (Dalje). Silvin Sardenko: Trenutek žalosti. Fr. S. Finžgar: Iz modernega sveta. Roman. (Dalje). J. E. Rubin: Spomini na ljubljansko barje. Anton Medved: Job. Svetopisemskaja zgodba. 18., 19., 20. Roman Romanov: Hiša na Holmu. (Dalje). Ivan Lah: Tjutčevin Homjakov. Kstoletnici dveh rusko-slovenskih pesnikov. (Konec). Marijan: Kmetiški motivi. Književnost. To in ono. A. Breznik: Slovanska vržki. Sah (na ovitku). — Slike. Portret starega moža. L. Grohar. — Valvazorjev spomenik. Alojzij Gangl. — Povodenj na ljubljanskem barju. Anton Koželj. — Kremelj v Moskvi. F. Aleksejev. — Ob Bajkalskem jezeru. — A. S. Homjakov.

— Čemulpeko pristanišče v Koreji. — Potopljena ruska oklopnica »Petrovavlovska«. — Cesta v Mukden. — Proviant v Port Arturju. — Japonci streljajo na »Varjaga« in »Korejca«. — Antonin Dvčak. — Kuropatkin v Sergijevi lavri. — Podadmiral knez Uhtomskij. — Bojna ladja, zavarovana z mrežo proti torpedom. — Japonska vojna ladja »Nišin«. — Japonski general Kuroki. — Torpedo po eksploziji.

»Dom in Svet« izhaja prvega dne vsakega meseca. Urednika: dr. Mihael Opeka za leposlovje, dr. Evgen Lampe za znanstvo in ilustracije. — Založnik in lastnik »Marijanišče«. — Tiska »Katoliška Tiskarna« v Ljubljani. — Naročnina: 9 K, za dišake 6 K 80 h, za Ameriko 2-5 dolarje, za Italijo 11 lir, za Nemčijo 10 mark. Sprejema lastništvo in upravnistvo v »Marijanišču«.

Ogrski državni zbor.

Ogrska zbornica je dne 10. t. mes. nadaljevala še meseca maja pričeto razpravo o vinski klavzuli. Poslanec Szederkeny je v daljšem govoru zahteval od vlade, naj definitivno označi v tem vprašanju svoje stališče. Navedel je, koliko škode so imeli ogrski vinogradniki in ogrska vinska trgovina ravno vled vinske klavzule, in zahteval, naj vlada pomiri ogrsko javnost. Trgovinski minister Hieronymi predvsem izjavi, da niske carine 6 K 40 h ni novzročila trozveza. Udeleženci so leta 1891. zahtevali znižanje carine na italijansko vino, in vlada je storila to napako, da se je uklonila takrat popularni zahtevi. Minister pa ne more pritrčiti predlogu, da bi se pri sklepanju trgovske pogodbe z Italijo morala ozirati vlada na peticije državnega zbora, ker mora imeti vlada pri sklepanju trgovske pogodbe svobodne roke.

Avstrijska kvotna deputacija.

Včeraj je imela avstrijska kvotna deputacija sejo, katere sta se udeležila tudi ministrski predsednik dr. pl. Körber in fin. minister dr. vitez Böhm. Kar smo že omenili, to se je zgodilo. Avstrijska deputacija je odobrila ogrske predloge, ker so v deputaciji večinoma kimovci. Poročevalec baron Schwegel je predlagal, naj se odobri prejšnja kvota 656:344. Poslanec Kaiser predlaga kvoto 50:50. Ta predlog je bil odklonjen z 10 proti 3 glasovom. Drugi predlog, naj se kvota določi po številu prebivalstva, je bil odklonjen z 9 proti 4 glasovom. Dr. Fořtov predlog, naj se to vprašanje odloži, je bil odklonjen z 10 proti 3 glasovom. Grof Zedwitz nato predlaga, naj se kvota določi samo za eno leto. Tudi ta jako umestni predlog je bil s 7 proti 6 glasovom odklonjen. Končno je obveljal Schweglov predlog, ki bode Avstriji naložil velika nova bremena. Pomisliti je namreč treba, da bode država morala za armado in mornarico najeti v kratkih letih do 450 milijonov posojila. In to posojilo se bode razdelilo po sedanjih krivičnih kvotih, da bode morala Avstrija plačati skoro dve tretjini vsega posojila, a Ogrska le eno. Da, bogati pa sme Avstriji, kedar treba ohraniti prijateljstvo madjarsko. Proti Schweglovcemu predlogu so glasovali: Baumgartner, Fiedler, Fořt, Kaiser, Povše in Zedwitz. Končno je obveljala resolucija Fiedlerjeva, naj se carinski določki ločeni proračunijo. Znano je namreč, da carina v Avstriji donša najmanj šestkrat več nego na Ogrskem, a vsa gre v skupno vrečo. Ko bi vsaj avstrijska carina bila zaračunjena samo za Avstrijo, potem bi se poravnalo vsaj nekaj škode, ki jo ima Avstrija že nad 38 let.

Z Balkana.

Zadnji napad na železnico je zelo vznemiril prebivalstvo, ker dokazuje, da made-donski odbor zopet živahno deluje. Izvršilo se je več nasilnostij iz maščevanja.

V okraju Kastora in Istibu so se pojavile nove vstaške čete. Na zahtevo turške vlade so zaprli v Sofiji nekega Ivana Bakarova, ki je oddal neko pošiljatev v Solun, ne da bi bil vedel kaj o peklenskem stroju.

Srbaka vlada je prepovedala na dan obletnice smrti rajne kraljeve dvojice vse plesne in koncerte. Vled tega so častniki svoj ples preložili na 15. t. m. kot praznovanje obletnice, ko je bil izvoljen sedanji srbski kralj. Tudi vseučiliščniki so preložili svoj shod na 12. t. m. Lsti pozivljajo prebivalstvo, da se med zadušnico za ranjko kraljevo dvojico in bratov Lunjevica vzdrži vsake manifestacije.

Angleški, francoski in ruski poslaniki so turški vladi nujno svetovali, naj vpliva na to, da ne bode pri zadušenju upora Armencev v bitliškem vilajetu vojaki ropali. Turčija je obljubila odločno ponoviti svoja povelja.

Burna seja v španski zbornici.

Poslanec Salmeron je oestro obsojal stališče monarhističnih strank in očital kralju,

Dalje y prilogi II.

da je bil na zabavnem potovanju, ko je ležala kraljica Izabela na smrtni postelji. Vprašal je tudi, če je bila res Španka v trozvezi. Ministrski predsednik Maura je odgovoril, da je kraljevo potovanje povzročilo velike ljudske manifestacije v prilog monarhije. Resnično je, da je Španka pristopila v trozvezo. Na opombo Salmeronovo, da bode Španka postala mogočna šele takrat, kadar postane ljudovlada, je odgovoril Maura, da so najvažnejša zapreka za ustanovitev ljudovlade dogodki iz l. 1873. Republikanci so vsled tega uprizorili velik krik in hrup, vsled katerega je predsednik zaključil sejo.

Francosko.

Francoski senat je sklenil zakon, da naj se na Francoskem uvede dveletna vojaška služba, in brez dvojbe bode tudi poslanska zbornica sprejela ta zakon. Število vojakov bode ostalo kakor doslej, akoravno je težko dobiti na Francoskem dovolj rekrutov; število prebivalstva se namreč ne množi in veliko mladih mož umrje. Na Francoskem je od l. 1882 do 1901 umrlo 67.000 in v Nemčiji le 25.000 mladih mož vojakov. Vlada bode odpravila tudi enoletne prosto voljce. — Dne 8. t. m. je bilo dve leti, kar je nastopil ministrski predsednik Combes, vsekakor v tretji ljudovladi zelo dolga doba. Le Jules Ferry, Méline in Waldeck-Rousseau so se vzdržali nad dve leti na krmilu. Unanji minister Delcassé pa vodi že šest let unanje posele na Francoskem in je le Adolf Cochery bil dva meseca nad šest let svoj čas poštini minister. Kakor znano, se vzdržuje Combes na krmilu s svojo protiversko gonjo. Koliko časa se še vzdrži, ni gotovo, že sedaj pa se kaže, da razpada Combejeva večina. — Francoski opozicijski listi zelo ostro obsojajo napad na sodniški stan, ker hoče vlada odpraviti 600 sodniških mest in pa začasnno razveljaviti neodstavljenost sodnikov.

Napad na ruskega poslanika Šadovskega.

Včeraj popoldne ob 1. uri je ruski inženir baron Ilinczy v Bernu streljal na ruskega poslanika Šadovskega iz revolverja in ga težko ranil na glavi. Šadovsky se je še sam po dal v svoje stanovanje. Napad se je izvršil v neki ulici, kjer je bilo ravno malo ljudi. Ilinczyga so aretirali. Napadalec je svoj čas po časopisih napadal ruske oblasti, ker mu baje nočejo izročiti njegovih posestev in je svojo tozadevno tožbo izgubil; baje je napadalec tudi bolan na umu. Zdravniki pravijo, da poslanikovo življenje ni v nevarnosti. Zvezni svet je včeraj v izvanredni seji sklenil izraziti brzojavno sožalje ruskemu vnanjemu ministarstvu. Zdravniku se je posrečilo odstraniti iz glave poslani kove kroglo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 11. junija

Vseslovenski shod na Brezjah. Ker bo na Brezjah dne 4. julija tudi letni sestanek »Slovenske krščanske soc. zveze«, pozivamo vsa naša društva, da prihité dne 4. julija na Brezje v najobilnejšem številu s svojimi zbori in društvenimi zastavami. Naj ne manjka ondi nobenega našega društva, nobene naše zastave! Te dni se jim pošljejo vabila. Društva naj najpozneje do dne 26. junija naznanijo svojo udeležbo odboru »Slovenske krščanske socialne zveze«. Pripomnimo, da se vabila ne pošljejo samo društvom, ki so že v »Zvezi«, ampak tudi drugim društvom, o katerih je pričakovati, da pristopijo. Želeti je, da do sestanka še mnogo društev pristopi k »Zvezi«. Zadošča naznanilo v navadnem pismu.

Sestanek na Brezjah. Prihodnji teden izide posebna drobna knjižica s primernimi uglasbenimi pesmimi za mladeniški shod na Brezjah. Opozorjamo izobraževalna društva in Marijine družbe, naj za svoje člane takoj naroče dotične knjižice, da se bodo člani lahko naučili dotičnih pesmij, ki se bodo pele enoglasno. Posamezna knjižica velja 10 v. ter se naroča pri č. g. Luki Smolnikarju, stolnemu vikarju v Ljubljani.

Vabila „Marijinim družbam“ za shod na Brezjah se razpošljejo prihodnji teden. Agitacija naj se pa že sedaj vrši, da bo udeležba najobilnejša.

Dr. Tavčar in anonimna pisma. Zelo manjka dr. Tavčarju idej, in zato jemlje snov za svoje duševne izdelke v »Slov. Narodu« že iz anonimnih pisem. Kar celo anonimno pismo ponatisne in se potem jezi

nad klerikalci, da ga hočejo »zagiftati«. Seveda dr. Tavčar v svoji poštenosti dela za to odgovornega ljubljanskega škofa. A to je že skrajna duševna dekadenca. Pameten človek anonimna pisma meče v koš, ne da bi jih bral, dr. Tavčar pa iz njih dela članke! To bo imelo gotovo le ta uspeh, da ga bodo ljudje še rajši z anonimnimi pismi z norca imeli, ker vidijo, kakšne važnost on na to poklada. Slavni odbor »Narodne tiskarne!« Ta članke ne zasluži plače, ki mu jo dajete!

„Nemški naklepi.“ Pod tem naslovom »Slov. Narod« navaja iz lista »Deutsches Volksblatt« odstavke o bohinjski železnici, v katerem se trdi, da je bil lepi Bohinj od nekdanj nemška posest in mora postati zopet nemški. »Narod« je iz tega nemškonacionalnega antisemita seveda naredil »klerikalca« in malo manjka, da ni citata podtaknil kakemu »šenklavškemu tonzuriranču«. A le počasi, gospoda pri »Narodu!« Če bi se kdaj Bohinj res ponemčil, čigava krivda bo to? Ali niste vi, liberalci, politične sluge one stranke, ki je v binokotnem programu proglasila vse slovenske dežele za bodočo nemško posest? Ali niste liberalci oprede barona Schwegla, ki je med voditelji te stranke? Ali niste vi liberalci na najeramtnejši način izdali Jesenice in se zvezali s tamšnjimi ponemčevalci? Ali se niste vi prodali nemškemu kapitalistu za pomočnike v boju proti slovenskemu ljudstvu? Zato pa le tiho, ljudje, ki ste izdali slovensko zastavo!

Sadovi Schweglove vzgoje Z Gorenjskega se nam piše: Brat barona Schwegla, Martin Žvegel je poštenjak in zdrava slovenska korenina. Sinov ima več, toda baron Schwegel mu je vse presadil na nemška tla. Pošteni gorenjski oče Martin večkrat tarna: »Devet sinov sem zredil, pa nazadnje nobeden ne bo moj.« Pobere mu jih brat, da jih ponemči. Med temi je tudi dr. Vincenc Schwegel, vladni koncipist pri okr. glavarstvu v Kranju. Ta je te dni pokazal pristno spričevalo o svoji nemški vzgoji. Oče Martin je bil namreč od okr. glavarstva v Radoljci povabljen v vojaški zadevi glede svojega sina, ki je menda na domu. To povabilo pa je bilo slovensko. Ali je bil dr. Vincenc Schwegel slučajno doma ali se je zgodilo po naključju, skratka: dr. Vincenc je spremlil očeta h glavarstvu ter ondi vprizoril velik ropot zaradi — slovenskega povabila. Rohnel je tako odurne in arogantno, da je vse strmel. Vrgel je od sebe slovensko povabilo z besedami: »Ich mag nicht den slovenischen Wisch — mojemu očetu se morajo dostavljati nemška povabila itd. Zlasti je ošteval okr. tajnika. Ta slučaj kaže, kako baron Schwegel spoštuje svojo slovensko kri in jezik, v katerem je v svoji mladosti opeval Slovenijo. Prav pravi Hrvat, da je poturica hušji od Turka. Mladi dr. Schwegel pa gotovo še upa ob rami svojega strica splezati na višje mesto. Če pa že on kot zasebnik sovraži jezik svojega rodu, je to končno njegova stvar, toda kot c. kr. uradnik bi moral vedeti, kako se sme omikan človek vesti v uradu. Kaj bi storili, recimo, s slovenskim kmetom, ko bi rohneč vrgel nemško povabilo uradnikom pod noge? Gospodine dr. Ivan Tavčar, ali Vas ni sram zveze z ljudmi, ki tako strastno sovražijo slovenski jezik? Ali se še upate obleči rdečo sokolsko srajco?

Volitve v Vernbergu. V pojasnilo brzojavke iz Podravelj z dne 6. t. m. se nam poroča: Pri občinskih volitvah v občini Vernberg na Koroškem so Slovenci po hudi borbi prvič zmagali v drugem razredu. Volilna komisija, v kateri so bili 1 Slovenec, 1 Nemec in 3 nemškutarji, pa je z vsemi proti enemu glasu sklenila, da pri volitvi v tretjem razredu ne sprejme slovenskih pooblastil, češ, da je v vernberški občini nemški uradni jezik! Vsled tega so Slovenci vložili ugovor ter zapustili volišče. Za njimi so se odstranili tudi nemški krščanski socialci.

Slovenci na Dunaju. Slov. kat. izobraževalno društvo »Straža« na Dunaju naznanja, da je jutri opoldne ob pol 3. uri slovenska služba božja v cerkvi

sv. Antona v XV. okraju, Pouthongasse 16. Po božji službi je ob peth v dvorani »Floransa« restavracije Martina Kellnerja v XII. okraju, Wilhelmstrasse 22 zabavnidruštvo večer »Straže«. Spored: 1. »Strunam«, Davorin Jenko, poje kvartet slov. kat. akad. društva »Danice«. 2. »Slovenci in Dunaj«, predava gosp. stud. phil. Vinko Marinko. 3. »Vabilo«, Josip Kocijančič, poje kvartet »Danice«. 4. »Rožici«, v d-duru, Vilhar, poje tenor solo gosp. stud. phil. Adolf Robida, na klavirju spremlja gosp. cand. phil. Ivan Grafenauer. 5. »Pomladanski dihi«, salonski valček, igra na klavirju gospod skladatelj Ivan Tomažević. 6. Gospod * * * poje kuplet. 7. »Pevec«, Ivan Tomažević, poje kvartet »Danice«. 8. a) »Slovo«, Vsi so prihajali, narodni pesni, harmonizoval gosp. * * * poje kvartet »Danice«. 9. a) »Lovska«, b) »Kobsondovne blo«, narodni, harmonizoval Matija Hubad, poje kvartet »Danice«. Prodajale se bodo tudi vžgalice »sv. Cirila in Metoda«.

Poskušeni roparski umor iz bratovske ljubezni. Dne 15. maja je v okolici goriški pod Sv. Goro napadel krojaški učenec Franc Pregel gostilničarja Stefana Ceja in njegovo ženo. V njuni na samotni ležeči gostilni je streljal na gostilničarja in njegovo soprogo ter oba lahko ranil. Prihiteli so sosede in napadalca prijeli. Pregel je pripoznal, da je hotel oba umoriti in oropati, da bi z denarjem omogočil svojemu bratu, ki študira na dunajski univerzi, dokončati študije. Pregel je bil pred goriškim porotnim sodiščem obsojen na štiri leta težke ječe. Zanimivo je še to, da je bil list »Eco del Litorale« konfisciran, ker je objavil obtožnico, preden je bila prebrana.

Mrtvec oživel. V mrtvašnici v Gradcu so prišli kropit mladi fantiči umrlega svojega tovariša učenca J. K. Kar naenkrat je zadonelo z mrtvaškega odra: Pobje, le naglejte se me! Fantičkom pred odrom so skočili lasje pokoncu in v divjem begu so jo udrl skoz vrata. Nekateri strahu dalje časa niso mogli govoriti. Kaj je bilo? Neki deček se je skril pod mrtvaški odter tako preplašil svoje tovariše.

Amerikanska eskadra na Reki in v Trstu. Koncem tega meseca obišče amerikanska eskadra, obstoječa iz 6 vojnih ladij in več torpedovk, Reko in Trst. Kakor se poroča, ne bo na željo ameriških gostov nobenega oficijelnega sprejema.

Nevihta v Gorici. V četrtek ob poldveh popoldne je bila v Gorici huda nevihta, pri kateri je strela naredila precej škode. Strela je zadela na Kornu v vrtu Gorjanovem, je podrla zid v dolžini 15 metrov, in na vrtu baronice Ritterjeve je razklala lepo drevo. Telefon in brzojavsta zelo trpela vsled nevihte. Voda je v potokih drla po nižjih delih mesta. Na Tržaški cesti je stala 20 cm visoko po hišah. Tudi sodišče je pridrla voda in je stala v arhivu 15 cm visoko. Kaznjenci so vodo zajemali vun iz arhiva.

Oproščenje orožnih vaj. Glede orožnih vaj smo že poročali, da voj. oblast prošnjam, ki so pravilno vložene in opremljene, mora ugoditi, ker je v to po zakonu, oziroma vojnih predpisih vezana. Zadnji čas pa se je menda začelo prakticirati, da se ozira vredne prošnje »iz službenih ozirov« jednostavno odbijajo. Kdor ima dolžnosti, ima tudi pravice, posebno če so v zakonu zajamčene. — Odklanjati prošnje iz »službenih ozirov« pa glasom raznih naredb višjih vojaških oblasti niti dopustno ni.

Sedmina po r. č. g. Jakobu Pokornu bo dne 13. t. mes. ob 9. uri predpoldne v Horjulu.

Tatica. Helena Flander, doma iz Kopačnice v kranjskem okraju, je bila delavka v neki škofjeloški tovarni ter je pokradla razne stvari. Orožniki so jo prijeli.

Mnogostransko delavni tat. Ignac Rus iz Temenice, okraj Litija, je že dobro poznani tat in je bil radi tatvine večkrat kaznovan. Rus je kradel po Litiji, kakor da bi jo imel v najem. V litijski cerkvi je iz pušice ukradel okolu 80 goldinarjev. To vse mu je bilo še premalo. Vtihnopil se je v hišo nekega kmeta, kateri se je nedavno vrnil iz Amerike in pri katerem je slutil denar ter pokradel iz zaprte omare 80 ameriških dolarjev. — Pokradel je še po drugih hišah manjše zneske in druge stvari. Orožniki so ga aretirali in izročili okrajnemu sodišču v Litiji.

Žrtva poklica. Dne 6. t. m. je na železnični postaji na Kozini ob nadziranju osebnega vlaka ponesrečil mehanik Matija Božič ter ostal takoj mrtve.

Dr. Lueger na Gradežu. Dunajski župan dr. Lueger je prišel z dr. Weisskirchnerjem na Gradež. Namerava tu ustanoviti morskno zdravilišče za Dunajčane.

Dimnikarski zadrugi za Kranjsko je vlada potrdila pravila. Dne 26. t.

mes. bo shod v Spitzerjevi gostilni. Krajevski nasip št. 4. Na shodu se izvrši konstituiranje zadruga.

Aretirali so v Mariboru 22 let starega natakara Danijela Pogačnika iz Kroke na Gorenjskem. Ukradel je neki natakariči kolo. Pogačnik je kolo prodal, denar pa zapravil. — Aretirali so v Skofji Loki Josipa Mohoriča, bivšega knjigovodjo iz Idrije, radi hudodelstva goljufije. V Celovcu je baje neko stranko ogoljufal za večjo svoto denarja ter pobegnil. — V neki gostilni na Igu so aretirali že dolgo časa se skrivajočega in v policijskem listu zasledovanega Tadeja Modica radi hudodelstva tatvine.

Zopet razburjenje na Hrvaškem. Vest o sklepu ogrsko hrvaške nagodbe je povzročila po Zagrebu veliko razburjenje. Vsi opozicijski listi obsojajo večino hrvaškega sabora, da se je udala Madjarom. Jutri je v Zagrebu velik protestni shod. Pričakuje se, da bo sabor sklican v najkrajšem času in da pride do burnih prizorov.

Samomor na parniku. 15 letni sohar Josip Osana, ki je bil v službi na Lloydovem parniku »Juno«, se je včeraj popoldne obesil v svoji kabini.

Požigalec. Pred mariborskimi porotniki je bil obsojen 47letni Janez Pfeifer iz Lukave radi požiga na 6 let težka ječe.

Ogrski policaj — tat. Na Goriškem so aretirali nekega Géza Schuberta, ki je hodil okoli v uniformi ogrskega policaja. Pri Devinu je ukradel konja, ko je prenočeval. Doma je s Sedmograščem.

Uzor pripravnica. V minolem mesecu je bil dežel v Pulj na nadzorovanje nadzornik za italijanske šole, g. Ravallio. Obiskal je tudi italijansko pripravnico za učiteljske. Po napredku in uspehu v tej šoli pa je bil takoj presenečen, da je dal šolo takoj zapreti. Dijaki te šole, 12 njih po številu, so uživali kar po mesec dni tudi take praznike, o katerih nič ne govorijo šolski predpisi.

Novice iz litijskega okraja. Nalivin toča. Dne 4. t. m. popoldne je bil v Litiji in okolici hud naliv s točo, ki je precej poškodovala poljske sadeže. Gromelo in treskalo je, da je bilo človeka kar strah. Skoraj vsak dan imamo nevihte, ki povzročajo več ali manj škode. Ali bi ne kazalo, ko bi tudi v šmartinski in litijski občini napravili strelne postaje, kakor jih imajo nekatere sosedne občine? — Dela na železnici. Na Savo se je 6. t. m. pripeljalo 220 Hrvatov, ki polagajo nove prage med Savo in Litijo; tudi domačih delavcev je mnogo. V 16. dneš mora biti delo končano. Vlaki imajo nekaj zamude. — S Save je premeščen v Brežice želez. uradnik gosp. Bratina. — Zadnja semnja na Vačah in v Litiji sta bila dobro obiskana. Cena živini je še vedno visoka. — Apnenico je napravil neki posestnik na Potoku pri Vačah, ima pa do 1200 K škode, ker je bila premalo kuhana in je več apna nerabljivega. — V Litiji je bila v nedeljo procesija sv. R. Telesa jako sijajna; udeležili so se tudi uradniki okr. glavarstva. — Kresove so zazgali vrli svaški župljani na čast presv. Srcu Jezusovemu; žal, da je bilo vreme deževno.

Metliški semenj. Iz Novega mesta smo prejeli naslednje pojasnilo: Podpisana izjavljava, da nama nikdar ni prišlo na misel delati reklamo za »Narod«, kakor je bilo čitati. Ako se je morda zgodilo, da so bile na metliškem semnju sveče zavite v »Narod«, zgodilo se je to gotovo brez najine vednosti in proti najini volji ali iz zlobnosti kake druge osebe, ki je podvrgla omenjeni list. Najina krivda gotovo ni, kar naj slav. občinstvo blagovoljno vzame na znanje. — Brata Muren, svedarja.

Namočena metla. Iz Preske se nam piše: Znani »Narodov« dopisnik iz naše okolice mora imeti jako mnogo prostega časa, ker povsod zasleduje našega g. župnika in župana, kaj delata, govorita in mislita. Kakor mali šolarček ponavlja besede, ki se jih je naučil na pamet, ter zabava z njimi svoje prostovoljne in prišljene prišaste. Mož ima vedno namočeno metlo, s katero brizga umazano vodo v obraz vsakemu, ki mu slučajno stopi na pot. Treba se ga je ogibati s senenim vozom. Dopisniku pa svetujemo, naj vzame v reko metlo ter najprvo pomete pred svojim pragom. Razumete?

Potovanje v Lurd. Romarski vlak odide iz Ljubljane v petek, dne 19. avgusta t. l., in sicer ob 5:59 zjutraj. V Videm (Udine) pride vlak ob 11:06 popoldne, in ostane do 1:15 popoldne, na postaji Mestre pa od 5:25 popoldne do 11:37 zvečer. Drugi dan bodo romarji okoli poldne v Turinu, in počijejo tam kaj tri ure. Isti dan prenočijo v Lyonu, kamor pride vlak ob 10:43 zvečer; istotam se drugi dan, t. j. v

nedeljo, 21. avgusta, udeležijo jutraj sv. maše in ob 8.06 zjutraj gredo naprej. Isti dan pridejo v Toulouse, kjer čaka vlak od 7.42 do 12.25 ponoči. V ponedeljek, dne 22. avgusta, pride vlak ob 5.04 v Lurd. Tam ostanejo romarji v ponedeljek, torek in sredo. V četrtek, t. j. sedmi dan potovanja, se vrnejo ob 6.35 zjutraj skozi Toulouse (dopolne ob 11.59—12.43) v Cette (popoldne ob 5.02—10.30 zvečer). Osmi dan bodo v Lyonu (ob 6.26 zjutraj do 1.07 popoldne) in si v tem času nekoliko ogledajo mesto. Deveti dan se ustavijo opoldne v Turinu in pridejo v Milan ob 4.55 popoldne. Tu bo prenočišče in se udeležijo v nedeljo, dne 28. avgusta, sv. maše. Nato ob 10. dopoldne odhoda skozi Verono v Mestre, kjer bo večerja (8.38—11.52 zvečer). V ponedeljek ob 7.42 zjutraj pride vlak v Nabrezino in ob 11.16 v Ljubljano. — Romanje bo trajalo tedaj 11 dni. Cene vožnje iz Ljubljane v Lurd in nazaj za I. razr. 440 kron, za II. razr. 355 kron, za III. razr. 260 kron, in sicer se dobi: 1. vozni listek iz Ljubljane v Lurd in nazaj v Ljubljano; 2. kosilo: v Vidmu (petek), Turinu (soboto), Cetti (nedeljo), Toulouse (četrtek), Lyon (petek), Turinu (soboto), Veroni (nedeljo); 3. večerja: Mestre (petek), Lyon (soboto), Toulouse (nedeljo), Cetti (četrtek), Modane (petek), Milan (soboto), Mestre (nedeljo); 4. Popotnikom se preskrbi v hotelu v Lurdu tri dni stanovanje, kosilo in večerja v prenočišču; 5. Dobijo sobo za prenočišče in postrežbo v Lyonu dne 21. in v Milanu dne 27. avgusta na povratku; 6. Vožnjo popotnika in prtljage v hotel v Lurdu, Lyonu in Milanu; 7. eden zastopnik firme bo spremljal popotnike tje in nazaj v Ljubljano in skrbel, da se vse izvrši. Opomni se, da za zajtrk skrbi vsak sam. Da je mogoče vse natanko preskrbeti in uravnati, so romarji naprošeni, da začnejo doposiljati omenjene zneske takoj ali najkasneje v prvi polovici julija. Ako bi se kaj spremenilo, naznanimo pravočasno. — Kdor vstopi v St. Petru, plača za II. razred 345, za III. razr. 254 kron; iz Gorice se plača za II. razred 335, za III. razr. 247 kron; iz Vidma za II. razr. 327, za III. razr. 241 kron; iz Mestre za II. razr. 310, za III. razr. 230 kron.

Ljubljanske novice.

Splošno gospodarsko društvo za prodajo mesa v Ljubljani. Iz pripravljalega odbora tega društva nam pišejo: Ljubljansko delavstvo je na zaupnem sestanku sklenilo ustanovitev društva za prodajo mesa, ker mesarji na pritisk načelnika mesarske zadruge Jož. Kozaka še vedno ostajajo pri neopravičenem zvišanju mesnih cen. To gibanje delavstva je na korist ogromnemu številu kupujočega občinstva. Namestu da bi se »Narod« za vzel za občinstvo, si pomaga iz zadrege po stari navadi — vso stvar proglašajo za »klerikalno«. Kako naj bo klerikalizem v gibanju proti predragim mesnim cenam — to je samo za »Narodovo« pamet. To gibanje je le upravičen gospodarski odpor. Tudi uradniki so z ozirom na draginjo že izvolili odsek treh članov. Med gg. uradniki, katerim »Narod« gotovo ne more obesiti svojega »slagerja«, da bi bili »klerikalci«, so celo priporočali v tej zadevi skupen nastop z delavstvom. Tudi med privatnimi nastavljenici se pričinja gibanje. »Narod« meče okoli z »šušmarji v duhovniški suknji«, a na našem sestanku ni bilo navzočega niti enega duhovnika. — Pripravljali odbor bo k sebi povabil tudi zastopnike raznih ljubljanskih zavodov.

Podpirajmo domačo godbo! Društvena godba je včeraj priredila miroljubno obilno udeležbo občinstva, ki je hvalil izborni odbor godbe in priznavalo, da se sedanji odbor resno trudi, postaviti godbo na stališče popolnosti. Dne 15. t. m. priredi godba veselico, koje čisti dobček je namenjen v poravnanje stroškov za uniformo in muzikalij. Pod novim kapelnikom g. Poula godba izvrstno svira večinoma samo narodne komade. Godcev ima sedaj 24. Težko je vzdržavati tako godbo, ker ni večje podpore. Raditega je sklenil odbor, prirejati vsak mesec, vedno v drugih prostorih, koncert z vselej novim sporedom. Pri veselici sodeluje slavno pevsko društvo »Slavec«. Naj bi občinstvo v obilnem številu prišlo na veselico in tako pokazalo, da mu je res na arcu napredek domače slovenske godbe.

Poročil se bo gospod Jožef Stic, korespondent na Reki, z gđ. Karolino Koračin.

Nevihito smo imeli danes ob 1/2. uri popoldne v Ljubljani. Nastala je tema, kakor ob večernih urah.

Izlet pevskega zbora »Glasbene Matice«. Izlet, ki se je namenjal jutri, dne 12. junija, v Smartno pri Litiji, se mora zaradi nepričakovanih zaprek preložiti na nedeljo teden, dne 19. junija.

V zadevi Wagenpfeilovi se nam poroča, da je državno pravdnistvo ustavilo vsako nadaljnjo postopanje.

Izkaz posredovalnega odseka »Slovenskega trgovskega društva, Merkurja«. Išče se: 2 pomočnika manufakt. stroke za Kranj, 1 pomočnik specerijske stroke za Ljubljano, 3 pomočniki mešane stroke za deželo, 1 potnik galant in modne stroke za Dunaj, 2 kontorista za Celje, 1 kontorist za Ljubljano, 1 kontoristinja za Kranj, 3 vajenci za deželo, 1 vajenec za Ljubljano. Služba išče: 7 pomočnikov manufakt. stroke, 3 pomočniki specerijske stroke, 10 pomočnikov mešane stroke, 5 pomočnikov specerijske in železne stroke, 1 potnik, 1 kontorist, 1 vajenec.

Ljubljanska društvena godba priredi jutri dopoldne od 10. do 12. ure zajtrkovni koncert v »Nar. domu«. Vstopnina prosta.

Mednarodno panoramo si je ogledal včeraj nadvojvoda Jožef Ferdinand.

Št. Peterska moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani najljubše vabita vse svoje častite člane k letošnjemu rednemu občnemu zboru, kateri se bode vršil prihodnjo sredo, dne 15. t. m., v gostilni gospe Marije Černe na sv. Petra cesti št. 87. Prav mnogobrojno udeležbo pričakuje odbor.

Vojaške vaje ob vročini, kakor je bila zadnje dni, bi se morale vsakakor omejiti. Sicer so glede tega predpisali, a ti se pač vedno ne izvršujejo. Tako n. pr. bi morali vojaški oddelki ob hudi vročini vračati se najkasneje do 10. ure dopoldne v vojašnice, a to se navadno ne zgodi. Čemu treba ljudi po nepotrebnem mučiti; raje zgodaj na noč, nego v vročini praž požirati. Nedavno je med vajo oslabil neki vojak 27. dež. bramb. polka, menda valed krča v želodcu. Gotovo bi bilo treba v takem slučaju zdravniške pomoči! Toda zdravnik ni pri nobeni vaji. Ali bi ne bilo umestno, da je pri vseh večjih vajah, ki se ne vrše v neposredni bližini mesta, navzoč kak vojaški zdravnik?

Člani slovenskega gledališča iz Ljubljane so gostovali te dni pod vodstvom g. Danila v Bakru.

Razstava vajeniških del. Včeraj zvečer se je vršila prva seja pripravljalega odbora za razstavo vajeniških del. Za predsednika je odbor izvolil g. ravnatelja Šubica, podpredsednika pa g. Franchettija. Poročevalec bo g. Petrin, blagajnik gosp. Zakotnik in tajnik g. Kregar. Dež. odbor je zastopal g. Graselli. Od trg. in obrt. zbornice je bil navzoč g. Windišer, obrtni instruktorat je zastopal g. dr. Blodig. Navzočih je bilo tudi več načelnikov raznih zadrug in drugih povablencev. Debate so bile živahne. Soglasni sklep je bil: 1) Razstava vajeniških del se priredi, 2) mestna občina se naprosi, da prepusti v to svrhu prostor v »Mestnem domu«, 3) razstava se otvori 4. decembra t. l. Odbor stopi takoj na delo. Porabil bo vsa agitacijska sredstva, da bo kolikor mogoče velika udeležba. Prav bi bilo, ako bi že sedaj mojstri, ki se strinjajo s to mislijo, naročili svojim vajencem, da že sedaj prično misliti kaj in kako bodo naredili svoje umotvore. Upajmo, da bo po celi naši deželi nastalo živahno zanimanje za to važno razstavo in da se bo kolikor mogoče sijajno izvršila. Učencem bo v spodbudo, mojstrom pa v ponos!

Slovensko pevsko društvo »Lipa« vabi na veselico, katera se vrši v nedeljo, dne 12. junija, na vrtu ter v vrtnem salonu gostilne g. Fr. Poljšaka, Martinova cesta št. 32. Vspored: Petje, tamburanje, komični prizori, korijandoli, šaljiva pošta, srečolov, prosta zabava. Začetek ob 4. uri popoldne. Vstopnina 30 vin. za osebo.

Musica sacra. V stolni cerkvi v nedeljo, dne 12. junija, (sv. Janez a. S. Facundo) pontifikalna maša ob 10. uri: Missa Panis angelicus, zložil Friderik Koenen, graduale »Justus ut palma florebit« Anton Foerster, ofertorij »Veritas mea« Oton Kornmüller.

Deželni predsednik Hein je danes zjutraj odpotoval na Dolenjsko.

Kap zadela je uslužbenca tovarne za lep, g. Ignacija Breskvarja. Umrl je v dež. bolnici.

Pozor! Pred pričetkom zgradbe II. drž. gimnazije zdi se nam potrebno opozoriti naučno upravo in deželno vladu na sledeče event. hibe. Ko je bilo poslopje I. drž. gimnazije komaj dograjeno, se je pokazalo, da manjka valed same umazane štedljivosti na-

učne uprave v tem poslopju: 1. soba za fizikalni kabinet, 1 šolska soba in en posrski lokal! Načrti so se izdelali seveda pri stavb. odd. naučnega ministarstva, in tam so, misleč da je za Ljubljano vse dobro, napravili take pomanjkljive načrte, ne da bi jih bil tukajšnji sicer nad vse pendantni dež. šolski svet zavrgel! Stediti, kjer je na mestu, je prav, ali iz birokratske površnosti in umazanega štedenja take šoleke stavbe kvartir, se pravi denar davkoplačevalcev skozi okno metati. Naučna uprava naj gleda, da se pri teh načrtih ne bodo spet streljali taki kozli!

Voda v vojašnici. Pri današnji nevihti je udilo v vojašnico 27. pešpolka toliko vode, da jo je moralo priti odstranjevat ognjeglasno društvo.

Razne stvari.

Najnovejšo od raznih strani.

Z 117.000 kg. dinamita so razstrelili v greifensteinskem kamnolomu pri Dunaju skale. Toliko množino dinamita so pri razstreljevanju skal v Avstriji prvič rabili. — Radi ene krone je izvršil roparski napad na svojo teto Františko Kanziš 17letni nečak, tiskarski vajenec Franc Langer na Dunaju. Teto je ranil smrtonosno. — Hči ubila mater. V Türoku Kaniži na Ogrskem je šestdesetletna hči v prepiru svoji materi s sekuro presekala glavo, da je valed tega umrla.

»Namen posvečuje sredstva«.

Kakor znano, je nemški državni poslanec Dasbach razpisal nagrado tistemu, ki dokaže, da so jezuitje res udili kdaj stavek, da »namen posvečuje sredstva«, in sicer da se sme storiti greh, da bi iz njega kaj dobrega sledilo. Te nagrade se je polakomil znani pamfletist grof Hoensbroech (od katerega »Narod« prepisuje svoje nesramne laži o papežih) in je trdil, da je on to dokazal. Tožil je Dasbacha, da mu mora izplačati nagrado. Sodišče je pa tožbo zavrnilo, češ, da ni kompetentno, ker je dobrodelno obljubo smatrati za stavo, ki ni iztočljiva. Hoensbroech torej ne dobi denarja, po katerem je hrepenel. A Hoensbroech tudi svojega dokaza ni mogel izvesti, kajti citati iz jezuitskih knjig, katere navaja, obsegajo le nauk, da dobri namen posvečuje sredstva, ki so indifferenčna, to se pravi, sama na sebi niti dobra niti slaba, in pa, da, če imam na izbero samo dve slabe stvari, smem dopustiti, da se zgodi manjše zlo, zato, da se odvrne večje zlo. To je pa vse nekaj drugega, kakor pa liberalci podtikajo jezuitom. Ta pravda je torej končana s tem, da so liberalci obsedeli kot obrekova vci katoliških moralistov. Ni nam treba povdarjati še posebej, da so liberalci tisti, ki uče in izpolnjujejo nauk, da je vsaka lumparija dovoljena, če le njim kaj koristi.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu:

Za pogorelce v Hinjah: Župni urad Sorica 12 K, g. Jos. Zelnik, župnik v Čemšeniku, 10 K.

Za pogorelce v Sp. Pristavi: Župni urad Sorica 10 K, g. Jos. Zelnik, župnik v Čemšeniku, 6 K.

Za pogorelce v Šmihelu: Župni urad Sorica 20 K, g. dr. Jos. Dolenec, profesor bogoslovja v Ljubljani, 20 K, uredništvo »Slovenca« 40 K, župni urad Podbrezje 16 K, župljani v Slavini 30 K, župni urad Bled 22 K.

Družba sv. Cirila in Metoda: II. letnik višje dekliške šole neki preostanek 1 K.

Za otroški vrtec na Jesenicah: Maturanti c. kr. I. državne gimnazije po sv. maši na Rožniku 25 K, neimenovana dobrotnica z Jesenic 100 K, profesor dr. I. Svetina od prodanih knjižic »Jezus Kristus pravi Bog« 18 K. (Te knjižice se prodajajo v korist otroškemu vrtcu na Jesenicah v prodajalnici Kat. tiskovnega društva v Kopitarjevih ulicah po 50 v.)

Društva.

(Prostovoljnogasilno društvo v Gameljnih) priredi v nedeljo, dne 12. junija 1904, o priliki otvoritve in blagoslovljenja novega gasilnega doma in orodja velikoslavnost z vrtno veselico s sodelovanjem sl. pevkega društva »Ljubljane« in mengiške godbe. Vstopnina je prosta. Vspored smo že priobčili.

Telefonska in brzojavna poročila.

Japonsko-ruska vojska.

Pariz, 11. junija. »New Yorker Herald« poroča iz Petrograda, da je Kuropatkin izbral za bojišče okolico okoli Siujena. Jarnagata hoče Ruse izzvati za naskok.

Mukden, 11. junija. Japonska eskadra že dva dni bombardira obale okoli Port Arturja. Tudi japonska vojska se zopet približuje Port Arturju.

London, 10. junija. »Standard« poroča iz Tientsina, da se nekateri ruski oddelki umikajo proti Liaojanu. V bližini Siujena krija 5000 mož rusko umikanje. Iz Liaojana korakajo ruski oddelki proti Saimaci. Zasedli so vse ceste in prelaze proti jugu in zapadu.

London, 11. junija. »Daily Mail« poroča iz Tientsina, da je 10.000 Rusov z baterijami se utrdilo v Kohikia, 12 angleških milj severozapadno od Kajpina.

Petrograd, 11. junija. Ruska brzojavna agentura poroča, da ni resnična vest, da bi bila pri napadu na Port Artur uničena tretjina japonske armade.

Petrograd, 11. junija. Vprašanje o usodi Port Arturja je na dnevnem redu. Kuropatkin je izjavil, da ne more od svoje glavne moči poslati nobenega vojaka več na pomoč Port Arturju, ker ne more razdrobiti svoje vojne moči. Glavno svojo pozornost obrača sedaj na to, da uniči Kurokija, šele potem pride sanj vprašanje o Port Arturju na dnevni red.

Petrograd, 11. junija. Stössel ima v Port Arturju samo artilerijo in kavalerijo, infanterije pa nič.

Petrograd, 11. junija. Verjetno je, da bo rusko črnomoško brodogve v kratkem nekaj podvzelo. Javno rusko mnenje je za vsako akcijo, ki bi prinesla Port Arturju pomoč.

Kronstadt, 11. maja. Moštvo ruskega baltiskega brodogve je sedaj polnoštevilno zbrano v luki. Na ladjah bo 8000 častnikov in mornarjev.

Tokio, 11. junija. Predno so Japonci zasedli Daljni, morali so pogasiti velik požar, ki je uničil petino mesta. Vsa mestna in javna poslopja so postala žrtev ognja. Japonski inženirji so morali uničevati po cestah položene mine.

London, 11. junija. V bližini južno-vzhodnega obrežja poluotoka Kvantuna so našli razbite dele ruskih križaric »Bojanina« in »Novika«.

Mukden, 11. junija. Tukajšnji Kitajci pripovedujejo za gotovo, da divja okoli Port Arturja že 4 dni krvav boj, v katerem imajo Japonci velike izgube in so izgubili tudi nekaj ladij.

Petrograd, 11. junija. Car je dobil od Kuropatkina brzojavko: Načrt se je posrečil. Upam, da pojde vse dobro.

Berlin, 11. junija. »Localanzeiger« poroča: Včeraj so Japonci napadli ruske prednje čete. Japonci so imeli divizijo pešstva, dve bateriji in en eskadron konjice. Ena stotnja ruskih kozakov je dolgo sama vzdržala napad na vrhu gore. Nato je pa prišlo rusko topništvo na pomoč, ki je tako dobro streljalo, da sta japonski bateriji utihnili in so se Japonci z izgubami umaknili.

Maribor, 11. junija. Besed, ki jih podtika »Deutsche Wacht« prevzvišenemu gosp. knezoškofu Napotniku (gl. »Staj. novice«!) ta ni govoril in so čisto izmišljene.

Dunaj, 11. junija. V vojnem ministertvu se pečajo z revizijo vojaškega zakonika. Predloga bo predložena drž. zboru jeseni. Dveletna vojaška služba je odgodena radi velikih stroškov. Preosnova temelji na triletni vojaški službi. Rekrutni kontingent bo večji.

Most, 11. junija. V jamo »princ Evgen« je sinoči ušla voda; mrtev je en rudar. Nevarnosti ni za mesto.

Budimpešta, 11. junija. Obravnava proti obtoženim voditeljem železničarske stranke je končana. Obsodba bo proglašena 18. t. m.

London, 11. junija. »Lond. Gazette« poroča, da je angleški kralj podelil nadvojvodi Frideriku vojaški veliki križ. Včeraj zvečer je bila njemu na čast sijajna veselica.

Katoliška Tiskarna

priporočila raznovrstne

vizitnice

po nizki ceni.

Meteorologično poročilo.

Alina nad morjem 306-2 m, srednji tlačni tlak 736-0 mm

čas opazovanja	stanje barometra	temperatura	vetri	nebe	visl. obl.
10 9 zveč.	732-1	17-3	sl. vzh.	obl.	
11 7 zjutr.	732-8	16-3	sl. jvzh.		1 6
12 2. popol.	733-3	16-3	sl. jvzh.		

Srednja večerajšnja temperatura 17-1° norm. 17-2°

Spiritni laki, vsakovrstni: lak za usnje, ličilni lak, lak za etikete, lak za tla, naravnobaren in v vseh bojah, dobiva se pri tvrdki **BRATA EBERL** v Ljubljani, Franciskanske ulice. Vnanja naročila proti povzetju. 524 25 11-7

Zahvala. 1022

Za mnogobrojne izkaze iskrenega sočutja v bolezni in ob smrti mojega iskreno ljubljenega, nepozabnega soproga, gospoda

Aleksandra Guzeli - a
c. kr. finančnega koncipista,

zlasti še za mnogobrojno spremstvo na njegovem zadnjem potu in za darovane krasne vence izrekam vsem p. n. prijateljem in znancem, kakor tudi gg. pevcom za gniljive žalostinke pod vodstvom g. učitelja J. Svetliča svojo najtoplejšo zahvalo.

Litija, dne 10. rožnika 1904.

Zofija Guzeli roj. Pučnik.

1024 1-1

Globoko potrtem srcem naznanjamo svojim sorodnikom, znancem in prijateljem tužno vest o nenadni smrti iskreno ljubljenega očeta, gospoda

Ignacija Breskvar,

ki je včeraj, dne 10. t. m., po kratki mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajočega v dobi 74. let mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb dragega pokojnika se vrši jutri popoldne ob 4. uri iz deželne bolnišnice k sv. Krištofu.

Priporočamo nepozabnega rajnega pobožni molitvi in prijaznemu spominu.

Ljubljana, 11. junija 1904.

Žalujejo ostali.
Mesto posebnega obvestila.

Zahvala. 1023

Globoko ginjeni po izredno številnih dokazih sočutja povodom bolezni in smrti naše iskreno ljubljenega soproga, oziroma matere, gospe

Ivane Korsika
roj. Schurza

se čutim dolžnega, izreči za te, kakor za številno spremstvo drage pokojnice k njenemu zadnjemu počitku in končno za krasne darovane vence v lastnem, kakor tudi v imenu svojih otrok, vsem sorodnikom, prijateljem in in znancem najodkriteljšo in najtoplejšo zahvalo.

Ljubljana, dne 10. junija 1904.

Alojzij Korsika.

izviren okus kave dosežete s primestajem

Vydrave žitne kave

POSKUSITE! - vzorec dragovoljno.
Polna 5 kg. pošiljka 4 K 50 h franco.

"DOMACI PRIJATELJ"
vsem odjemalcem zastoj poslati brezplačno.

Vydrava žitna kava Praga-VIII.

Izarjeni prodajalci

proti proviziji, ki so dobro vpeljeni pri zasebnih odjemalcih ter so zmožni slovenskega in nemškega jezika, si morejo prislужiti lep dohodek pri tvrdki prve vrste.

Ponudbe naj se pošiljajo pod šifro **R. K.**, Ljubljana, poste restante. 1013 2-2

Dunajska borza

dné 10. junija.

Skupni državni dolg v notah	99-25
Skupni državni dolg v srebru	99-—
Avstrijska zlata renta 4%	99-80
Avstrijska krona renta 4%	99-80
Avstrijska inv. renta 3 1/4%	97-75
Ogrska zlata renta 4%	118-—
Ogrska krona renta 4%	97-20
Ogrska inv. renta 3 1/2%	89-80
Avstro-ogrski bančni delnice	16-21
Kreditne delnice	638-—
London vista	239 42 1/2
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. v.	117-21 1/2
20 mark	23-48
20 frankov	19-04
Italijanski bankovci	95-10
C. kr. cekini	11-32

Medicinalni konjak 50-27

1393

garantirano pristni vinski destilat pod stalno kemično kontrolo.

Destilerija

Camis & Stock

Trst-Barkovlje.

1/2, steklenice K 5-—
1/2, „ „ 2-60.

Dobiva se v vseh bolj-
ših trgovinah.

MATTONLEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osve-
žujoča pijača,

preskušena pri želodčnih in črevesnih ka-
taris, obistnih in mehurnih boleznih, ka-
tero priporočajo najveljavnejši zdravniki kot
bistveno ~~in~~ podpiralno sredstvo ~~in~~
pri karlovovarijskem in drugih kopeliških
zdravljenjih in kot poznejše zdravilo po
24 38 kopeljih v trajno porabo. (VII.)

Izvirnik: Giesshübl Sauerbrunn,
telez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varh
Prospekti zastoj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
pekerijskih prodajalnicah in trgovinah z jestvinami in
vinom.

Zaloga pri Mihael Kastner-ju in Peter Lassen-ju v
Ljubljani.

Vabilo
na
redni občni zbor
konsumnega društva v Cerknici

registrirane zadruge z omejeno zavezo
ki bode

v nedeljo, dne 26. junija 1904
ob pol 4. uri popoldne
v dvorani „hranilnice in posojilnice“.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1903.
3. Volitev treh članov načelstva.
4. Volitev enega nadzornika.
5. Razni nasveti in razgovori.

V Cerknici, dne 10. junija 1904.

1021 1-1 Načelstvo.

Vabilo
na
redni občni zbor
Hranilnice in posojilnice v Cerknici

registrirane zadruge z neomejeno zavezo
ki bode

v nedeljo, dne 26. junija 1904
ob 3. uri popoldne v lastni dvorani.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva.
2. Potrjenje računa za leto 1903.
3. Volitev načelstva, rač. pregledovalca in
njega namestnika.
4. Slučajnosti.

V Cerknici, dne 10. junija 1904.

1020 1-1 Načelstvo.

Kontoristinja

zmožna nemškega in slovenskega je-
zika, večša knjigovodstva, z dolgolet-
nimi spricvali, išče primerne mesta.
Prijazne ponudbe pod A. Z. poste re-
stante v Ljubljani. 1018 3-1

Hiša z vrtom

se proda med cestma blizu kolodvora na
lepem razgledu. — Več se izve na Martinovi
cesti št. 30. 983 3-2

Umetnijski zavod
za slikanje na steklo

B. ŠKARDA v Brnu.

Izdeluje zlasti: 18

cerkvena okna
različne izvirne
črtice in strokovni
svet brezplačno.
Osmatrali odlikovani s prvimi darili

Zobo= tehniški atelje
Oton Seydl

pri gosp. dr. E. Glo-
bočniku v Kranju.

Zobovja, tudi ne da bi se od-
stranile korenine, z ali brez nebne
plošče, iz kavčuka kakor tudi
zlata, dalje vravnalnice in ob-
turatorji se izvršujejo po najno-
vejših metodah.

Plombe v zlatu, porcelanu,
amalgamu in cementu kakor
tudi vse zobozdravniške ope-
racije izvršuje tu specialist.

Odprto vsako nedeljo
od 8. do 6. ure.

Kamnosek
IGNACIJ ČAMERNIK
Ljubljana, Komenskega ulice 26

se priporoča preč. du-
hovščini in p. n. občin-
stvu za vsa cerkveno-
umetniška in stavbin-
ska dela.

Velika zaloga na-
grobnih spomenikov in
vsake vrste umetnih
marmornatih izdelkov
po nizki ceni.

Izdeluje načrte
in proračune.

1007 24-1

Zahtevajte

brezplačno in franko
moj ilustrirani cenik z več
ko 600 podobami

ur, zlatega in sre-
brnega blaga
in godbenih reči

HANNS KONRAD

tovarna za ure in izvozna trgovina
Most št. 520, Ceško.

Nik. rem. ura gl. 2.50
3.—, 3.50. Za vsako
uro 3 leta pisn. jam.

Prva domača —
slovenska pivovarna
G. Auerjevih dedičev

Ljubljana, Wolfove ulice 12

priporoča slav. občinstvu in spošt. go-
stilničarjem svoje izborni **marčno in**
na bavarski način
varjeno pivo

Odlikovana na razstavi živil v Parizu
z najvišjim odlikovanjem grand prix in
1908 zlato kolajno. 52-1

Ustanovljena leta 1854.

Lepo stanovanje 979
3-3

z dvema sobama, kuhinjo itd. v pri-
jaznem in zdravem kraju na deželi blizu
Ljubljane se odda s 1. julijem t. l.

Več se poizve v upravnistvu tega lista.

Muhe so zopet sitne!

Onesnažijo stanovanje in jedila, prena-
šajo bolezen od bolnikov in mrličev, od iz-
metkov in mrhovine, trpinčijo človeka in
živino. 949 11

Nastavite povsod ameriško nastavo
za muholov

TANGLEFOOT

En list velja 10 vinarjev (za 2000 muh)
Dobi se povsod. Glavna zaloga za Kranjsko:
EDMUND KAVČIČ v Ljubljani.

Na prodaj je
v prijetnem gorenjskem kraju
nova enonadstropna hiša
pripravna tudi za letovičarje.
Kje? pove upravnistvo „Slov.“ 1002 3-2

Prodajalka

za trgovino z mešanim blagom na deželi se
tako sprejme
Kje? pove naše upravnistvo. 988 5-5

Hiša z vrtom

se proda iz proste roke pod ugod-
nimi pogoji, stoječa tik Dunajske ceste
na Ježici. Poizve se ondi hišna št. 32.
954 3-3

Hiša,
enonadstropna, z gospodarskimi poslopji,
vrtom, gozdi, travniki in kavarniškim obrtom
z električno razsvetljavo

prodam iz proste volje.
Več se izve pri posestniku.

Skofja Loka, 7. junija 1904.

Šink Anton
991 8-4 Spodnji trg šte. 50.

Restavracija pri kolodvoru
v Vižmarjih

se takoj odda v najem
z vsem pohištvom. Poleg hiše je tudi vrt in
njiva. 1006 5-2

Več se izve ravno tam.

Pijte
Klauerjev
„Triglav“
najzdravejši vseh likerjev.

544 150-31

VREDNOST

okusne hrane ni odvisna le od večjega užitka kake jedi, kajti čim okusnejša je hrana, tem lažje se prebavlja in tem bolje se izkoristijo v nji se nahajajoče redilne snovi. Ta dejstva pojasnjujejo vspeh

Maggijsve juhe in jedilne zabele.

Ta je za skrbno gospodinjstvo staroznana, ceno sredstvo, ki more z njim pridati krepak, prijeten okus slabi juhi. bouillonom, omakam ter sočivju, jajčnim jedilom in dr. Ker je zelo izdatno, naj se je ne vzame preveč. Pridene naj se šele pripravljene jedi. — Dobiva se po vseh trgovinah s kolonijalnim in delikatesnim blagom in drožerijah v steklenicah po 50 v., (na novo napolnjeno 40 v.). 909 4

Sestkrat izvan tekmovalja, m. dr. 1889 in 1900 na par. svet. razstavi. (J. Maggi, razsojevalec.)

Cementnazarezna strešna opeka

iz portland-cementa in peska.
Streha prihodnosti.

Patentirana v 30 državah.
Trpežnejša in lažejša streha kakor iz vsake druge vrste strešnih opek iz ilovice.

Edini izdelovatelj za Kranjsko
Janko Traun
izdelovatelj cementnih, Glince pri Ljubljani.

Šivilja

za belo fino šivanje (perilo), želi kam na deželo.
V mestu prevzema tudi opreme nevest. — Naslov se izve v našem upravnistvu. 1000 1—1

Fr. Šupevc

priporoča velečastiti duhovščini ter slavnemu občinstvu
zajamčeno pristne čebelno - voščene sveče
za cerkev, pogrebe in procesije,
voščene zvitke, izborni med-pitanec
koji se dobiva v steklenicah, škafih in škafih v poljubni velikosti ter poceni.
Kupuje se tudi vsak čas med v panjih, sodčih, kakor tudi vosek in suho satovje, po kolikor mogoče visoki ceni.
Za obila naročila se topla priporoča in zagotavlja točno in pošteno postrežiti.

LJUBLJANA,
Prešernove (Slonove) ulice št. 7. Perlesova hiša.

IVAN DOGAN

mizarski mojster v Ljubljani, (Medjatova hiša šte. 19)

priporoča
svoje bogato
zalogo
hišne oprave.

Spalneterjedilne
[sobe za salone.

Divane
vsake vrste.

Modrace in žimnice na peresih, podobne, ogledala, otročje vozičke itd.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenik s podobami zastoj in franko. 1564 27

BR. NOVAKOVIĆ

lastniki vinogradov na otoku Braču in v Makarskem Primorju v DALMACIJI.

LJUBLJANA, Stari trg št. 15.

Prvo uzorno skladišče dalmatinskih vin, tropinovca, konjaka in olja na drobno in na debelo.

Tovarna za kruh in pecivo I. I. Kantz - a v Ljubljani

priporoča: pristni rženi, pšenični in mlečni kruh, pecivo h kavi, brioches, orehove in makove rožičke, vaniljski in friedrichsdorfski suhor i. dr.

1015 52—1
Na dan štirikrat sveže pecivo in sicer:

ob 6. in 10. uri dopoldne
ob 2. in 6. uri popoldne.

Gospodična

ki je izurjena v prodaji, govori pravilno slovensko in nemško ter je izurjena v ženskih ročnih delih, more dobiti takoj dobro 1014 2—2

službo.

Ponudbe pod R. K., Ljubljana, poste restante.

Ivan Nep. Thomitz

železniški zdravnik

v pokoju se dobi od 9.—10. ure dopoldne in 2.—3. ure popoldne v svojem stanovanju Marije Terezije cesta v Kolizeju pritično na levo. 999 3—2

Naše nizke cene vzbujaajo pozornost!

Trpežni
moški
čevlji
iz usnja
z obšivkom, par
gld. 2-80.

Izvršni
moški
čevlji
za zavezovati
par
gld. 3.—.

Močni
moški
čizmi
(štiflet) par
gld. 2-80.

Trpežni
ženski
čevlji
za vsakdanjo
rabo, par
gld. 2-50.

Zelo močni
ženski
čevlji
za zavezovati
par
gld. 2-80.

Izvršni
ženski
čevlji
z gumbi par
gld. 3.—.

Elegantni
barvani
moški
čevlji
za zavezovati,
par
gld. 4.—.

Prilročni
moški
čevlji
iz jadvrovine,
par
gld. 1.—.

Barvani
ženski in moški
usnjati
sandali
par
gl. 2.50 do 3.—

Prilročni
ženski
čevlji
za na ulico,
par
gld. 1-30.

Elegantni
ženski
salonski
čevlji
par
gld. 1-50.

Ženski
čevlji
z navskrižnimi
zaponami, črni
in barvani, par
gld. 2.—.

Najfinejši krem (mazilo) za rujava in črna obutala.

Alfr. Fränkel kom. družba

502 23—9

preje:

Mödlinska tovarna za čevlje

v Ljubljani, Špitalske ulice št. 9.

Zastopnik: A. PREATONI.

Zahtevajte pri nakupu

671 60-13

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je
zajamčeno čisto
in brez vsake škodljive primesi.
Pere izvrstno.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

Jurij Schicht, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

Varstvena znamka.

Dobiva
se povsod!

Naznanilo!

V novi lesni trgovini nasproti c. kr. državne železnice se prodaja les na drobno po spodaj zaznamovanih cenah.

1689 52-26

Dilje	Smreka koroška in gorenjska			Mecesen koroški in štajerski		
	I	II	III	I	II	III
Debelina	ena cola vin.			ena cola vin.		
1/2	6	5	4	14	10	8
3/4	8	7	6	14	10	8
1	10	8	7	15	13	10
1 1/4	12	11	10	20	18	16
1 1/2	15	14	12	24	22	19
1 3/4	18	16	15	28	24	22
2	20	18	16	40	30	26
2 1/4	—	—	—	54	34	29
Remelni						
1/2	36	32	26			
3/4	52	45	42			
1	72	62	56			
1 1/4	110	100	90			
1 1/2	—	16	—			
1 3/4	—	19	—			

Fileri od 1/2 do 1/4, 1/2, 3/4, 1, 1 1/2, 2, 2 1/2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100.

JOSIP MAKOVEC

založnik avst. državnih uradnikov
zveze c. kr. 819 12-5

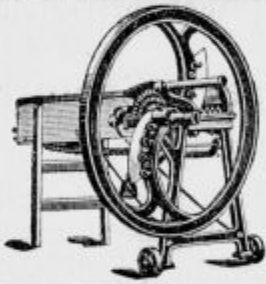
slikarski in plesarski mojster c. kr. državne železnice, si usoja slavnemu p. n. občinstvu naznaniti, da je premestil svojo obrt z Brega št. 20 v

Kolodvorske ulice št. 6 v Ljubljani,

ter se priporoča v najzanesljivejšo izvršitev vseh del, ki spadajo v stroko pleskarstva, lakirarstva, sobnega slikarstva in slikarstva napisov.

Specijalist za flodranje, posnemanje lesne barve in moderno slikanje sob.

Zaloga vseh vrst firneža, laka in barv.

MOTORI Patent Adam

so najcenejši gonilna moč za kmetijstvo, obrtnije, mline in žage, katerim voda primanjkuje; čez 4000 že v rabi; kurjača ni treba, stroški 4-5 vinarjev za eno konjsko moč.

Klepalknik za kose, cena 8 K za komad. Mlatilnice, gepeljni slamozeznice in klinje najboljših vrst se dobijo v zalogi

Fran Zeman-a
Ljubljana, Poljanska cesta št. 24.

Jernej Bahovec

trgovina papirja, pisalnega in risalnega orodja v Ljubljani

Sv. Petra cesta št. 2

2 52-25 Filijalka

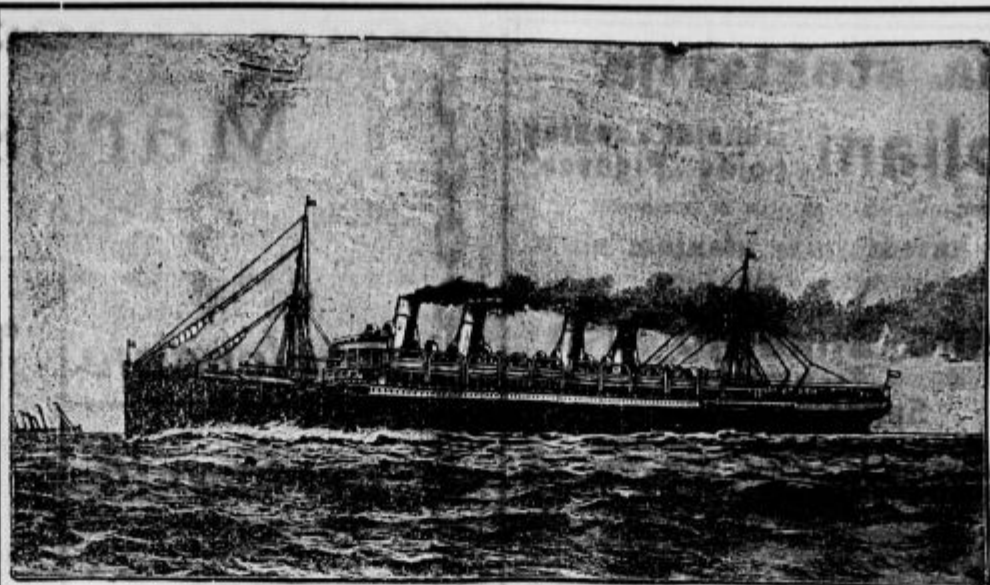
Resljeva cesta št. 7

priporoča

najbolje urejeno zalogo različnega papirja, trgovskih in poslovnih knjig, šolskih zvezkov, beležnic, črnila itd.

Dimnik, Avstrijska zgodovina za ljudske šole, nastenske table za ljudske šole, molitvenike v raznih vezeh, kipe slovenskih literatov, razno galanterijsko blago itd.

Nizke cene, točna in solidna postrežba.

Iz Ljubljane v New York

Brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kronprinz Wilhelm“, „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiserin Maria Theresia“ (največji in najhitrejši parniki) stane vožnja

70 gld.

Prosta hrana že v Bremenu.

Posebno pa opozarjam na to, da se zaradi znižanja parobrodskih cen, pri meni ne povišajo cene amerik. železnic.

Eduard Tavčar Kolodvorske ulice št. 35

63 30-21

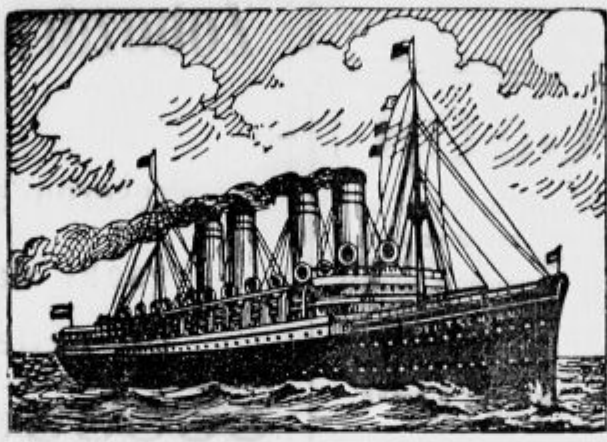
nasproti starl „Tišlerjevi“ gostilni.

Sedaj gld.

70

zelo znižane
vozne cene v

Ameriko.

Iz Ljubljane v Novi-York

samo 70 gld. s prosto dobro hrano že v Hamburgu v dežele: Pennsylvanija, Ohio, Illinois, Minnesota, Montana, California itd. toliko višje, kolikor je tarfna cena po ameriški železnici; s priznanim najboljšimi parniki družbe

Hamburg - Amerika Linie.

Kdor je odločen potovati in da se mu dober prostor preskrbi, pošlje naj 20 K are na moj naslov

Fr. Seunig, Ljubljana, Dunajska cesta 31.

1153 52-38

Preje gld.

105

Ravno ista
vožnja in postrežba
kakor preje.

Ustanovljeno leta 1812.

1563 29

Tovarna in prodaja oljnatih barv, firneža in lakov.

Električni obrat.

Brata Eberl

Prodajalna in komptuar:

Miklošičeva cesta št. 6.

Delavnice:

Igriške ulice št. 8.

Slikarja napisov

Stavbinska in pohištvena pleskarja.

Velika zbirka dr. Schoenfeld-ovih barv v tubah za akad. slikarje.

Zaloga čopičev za pleskarje, slikarje in zidarje, štedilnega mazila za hrastove porde, karpolineja itd.

Priporočava se tudi sl. občinstvu za vse v najino stroko spadajoče delo v mestu in na deželi kot priznano resnično in fino po najnižjih cenah.

Tel. 154.

Tovarna pečij

508 28-11.

Usta-novljena 1888

Založnik zveze c. kr. avstr. drž. uradnikov

Alojzij Večaj

Ljubljana

Trnovo, Opekarska cesta

Veliki stradon 9

priporoča sl. občinstvu in preč. duhovščini svojo veliko zalogo najtrpežnejših in sicer od najmodernejših, prešanih in poljubno barvanih do najprostejših prstenih pečij različnih vzorcev, kakor: **renais-sance, barok, gotsko, secesion** itd., kakor tudi štedilnike in kruhne peči lastnega in domačega izdelka po najnižjih cenah, ter je v svoji stroki popolnoma izvežban.

Ceniki franco in brezplačno.

Prodajalna

z mešanim blagom, na željo tudi goštilna, na jako živahem in dobro obiskanem kraju, da se v najem zaradi dražinskih razmer. Trgovina je dobro založena z vado idočim blagom. Dobro izurjeni trgovci imajo prednost.

Vprašanja ali ustmene pogovore sprejema lastnik

Vinko Černe

1004 3-2

V Gorjah pri Bledu.

Gamaše, galoše.

Zaloga obuval
D. H. POLLAK & Co. Dunaj.

? **Sčim ste si ohranili tako lepe zobe** ?

Enostavno z uporabo

O. Seidlove odlikovane kozmetične vode za zobe, ki higieni vpliva na zobe in se dobiva v vseh boljših trgovinah v steklenicah po 1 K.

497 12-10

Pri nakupovanju

suknenega in manufakturnega blaga

se opozarja na tvrdko

HUGO IHL

v Ljubljani

Špitalske ulice št. 4.

196 52-17

Velika zaloga suknenih ostankov.

Rumberško, belgijsko in šlezjsko platno v vseh širinah, namizni prti, serviete, brisalke, žepni robci, šifoni in pavolnato blago.

Svicaške vezanine.

Perilo za opreme nevest

za hotele in restavracije

po izvirnih tvorniških cenah.

Izborno blago!

Velika izbira.

Priporočam se preč. duhovščini in sl. p. n. občinstvu v obilni obisk.

Velepoštovanjem

Anton Šarc, specialna trgovina

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 8. 809 52-7

Domača umetalna steklarija Avg. Agnola v Ljubljani, Dunajska cesta 9, poleg „Figovca“

se priporoča prečast. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izdelovanje
cerkvenih oken in vrat, vdelenih s katedralnim steklom ali s
svincem obrobljenim belim ali barvenim steklom,

s steklom z umetno slikarijo

strokovnjaško dobro, z ajamčeno in trpežno izvršeno v lastni delavnici, od najpriprostejšega do najfinjšega

Okvirja tudi slike in podobe, prenavlja
in popravlja stare predmete.

Št. 50/Z. **Spričalo,**

s katerim podpisani potrjuje, da je velečislana
tvrdba za stavbeno in umetno steklarstvo
AVGUST AGNOLA v Ljubljani, v polnem in le-
pem soglasju z gotso arhitekturo, izvršila prav
pohvalno steklarska dela v novi župni in dekanjski
cerkvi v Šmartnem pri Litiji.

Okenj 32, v raznovrstnih gotskih oblikah,
slikanih umetno na steklo v okusnih okrasnih strogo
po gotskih pravilih, v barvah nežno-svitlih in ne
vpiljivih — svedoči jasno, da smo vdobili Slovenci
v gosp. Avg. Agnola tudi v tej stroki spretnega,
domačega umetnika, kateremu z mirno vestjo za-
upamo slična dela.

V prepričanju po ostalih ofertah za to delo,
se vestno zatrjuje, da so cene gosp. Avg. Agnola
prav zmerne. Priporoča se kar najtopleje vsem,
posebno pa onim cerkvenim predstojnikom, kateri
razpolagajo sicer z malimi sredstvi, pa bi oskrbeli
radi svojim cerkvam kaj lepega.

Župni urad v Šmartnem pri Litiji
dne 9. februarija 1901.

Ivan Lavrenčič,
župnik in dekan.

Prevzema tudi vsa stavbna steklarska dela ter priporoča svojo izborno
zalogo vsakovrstnega steklarskega blaga.

Cene jako nizke.

927 52—42

Marija Sattner,

Ljubljana, Dunajska cesta št. 19, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša),

se priporoča preč. duhovščini za

izdelovanje

cerkvenih

para-

mentov.

Izdeluje cele ornate
kazule v vseh liturgičnih
barvah, plavljale, obha-
jline burze, stole in vse
za službo božjo potrebne
stvari, priproste in najfineje,
kakor se glasi naročilo, v
svilnatem in zlatem veze-
nju. — Izdeluje tudi
bandera in baldahine
ter izvršuje vsakovrstno
cerkveno perilo iz
pristnega platna. Vporablja
samo dobro blago, cene po
mogočnosti nizke, zagotavlja
trpežno, vestno delo in hitro
postrežbo. Prenovljenje sta-
rih paramentov tudi rado-
voljno prevzame.

1724 16

Zobozdravnik Avgust Schweiger

ordinira

977 3—2

Prešernove ulice (Slonove ulice) št. 5, II. nadstropje

vsaki dan od 9. do 12. in od 2. do 5. ure;
ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Dražba posestva v Zrečah.

Dne 25. junija letos ob 8. uri zjutraj se bo pri c. kr. okrajnem
sodišču v Konjicah potom

javne dražbe

prodajalo sedaj gospodu Valentinu Rušnik v Zrečah pripadajoče
imetje, namreč:

žaga in posestva v okolicih Gornje Zreče, Stranice,
Čreloge, Skalice, Gornje Grušovje.

Poslopja so v najboljšem stanju; zemljišče je po imenovanih krajih znano kot najboljše.
Da se pa tudi manj premožnim omogoči, da potom dražbe lahko poceni pridobijo
izvrstna zemljišča, zavoljo tega se bodo poslopja in pa zemljišča prodajala po primernih
razdelkih ali kosih. Razven tega dovoli prodajalec ugodne pogoje glede plačila.

Vse druge podrobnosti se zvedo pri c. kr. okrajnem sodišču v Konjicah, ali
v pisarni gosp. odvetnika dr. Lederer-ja v Konjicah, ali pri gosp. oskrbniku Tomažu
Jurša v Zrečah.

992 3—2

Nove puške!

Vse svoje častite odjemalce, lovce in lovske
prijatelje uljudno vabim, naj si ogledajo novo

avtomatično puško za šibre,

ki se avtomatično nabija (Selbstlader).

Veselošovanjem

Fran Kaiser, puškar.

972 3—3

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani **v lastni hiši**

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104—47

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske
posojilnice znaša K 5,245.845'40.

Stanje hranil vlog K 5,089.883'14. Denarni promet K 23,806'306'40. Stanje rez. zaklada K 98.238'41.

Varnost hranilnih vlog je tudi ajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Največja zaloga, najboljša in najcenejša tvrdka za naročevanje ozir. nakupovanje

Copičev za pleskarje, sobne slikarje,
zidarje in mizarje.

Lakov, pristnih angleških, za vo-
zove.

Emajlne prevlake, pristne, v
posodih po 1/4, 1/2, 3/4 in 1 kg.

Jantarjeve glazure za pōde.
Edino trpežno in najlepše mazilo za
trde in mehke pōde.

Voščila, štedilnega, brezbarv-
nega in barvastega za pōde; najce-
nejše in najboljše.

Rapidola, pripravnega za vsako-
vrstne prevlake.

Brunolina za barvanje naravnega
lesa in pohištva. 288 50—33

Oljnatih barv, priznani najboljše.

Oljnatih barv v tubah, g. dr.
Schönfelda.

Firneža, prirejenega iz lanenega olja,
pristnega, kranjskega.

Steklarskega kleja, pristnega,
ajamčeno trpeznega.

Gipsa, alabasterskega in štukaturnega.

Karbolineja, najboljšega.

Fasadnih barv za apno.

Barv, suhih, kemičnih, prste-
nih in rudninskih.

Kleja za mizarje in sobne slikarje.

Vzorcev za slikarje, najnovejših.

Ustanovljeno
l. 1832.

Adolf Hauptmann

Ustanovljeno
l. 1832.

I. kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja
v Ljubljani.

Jako važno za kolesarje!

Predno se kdo odloči nabaviti kolo, naj ne zamudi pogledati zaloge ali vsaj naročiti cenik od

pravih Puch-ovih koles

najnovjših modelov, katerih edino zastopništvo ima Franc Čuden v Ljubljani.

Pozor!

279 17

One častite gospode, kateri se zanimajo za **motor-kolesa**, vabim, da naj si sleherni ogleda pri meni razstavljeno

Puch-ovo motor-kolo

da se prepriča, kako fino in popolnoma prosto je sestavljeno, tako da se sleherni lahko takoj privadi voziti.

Puchovo kolo je do sedaj vedno med vsemi drugimi na površini

Sezona maj do oktober. (Oktober-april: zimsko zdravilišče.)

Mineralna in glinasta kopel DARUVAR (Slavonija).

Postaja c. kr. priv. južne železnice. Direktna zveza z Budimpešto in Dunajem. **Železate kopeli in kopeli v glini**, temperatura vrele 34—50°C. marmorate, porcelanaste, zrcalne, glinaste in kopeli v barjevin. Preizkušen zdravilni uspeh pri vseh ženskih boleznih, slabokrvnosti, revmatizmu in trganju. Udobno prirejen **fango oddelek: Zadelavanje z izredno zdravilnim daruvarskim mineralnim glinastim blatom**, s čimur se posebno pri zastarelih revmatičnih boleznih in trganju kakor tudi pri zastarelih ženskih boleznih (eksudatih) dosežejo sijajni uspehi. **Novo zgrajeni, elegantno opremljeni oddelek za stanovanja, kakor tudi novozgrajena bralna soba sta zvezana s kurjenim koridorjem z Ivanovimi kopeli in fango-oddolkom.** Od rimskih časov sem slovito in staroznano kopališče, v krasni dolini slavonskega srednjega pogorja obdani od od gozdov bogatih višav. Zdraviliška poslopja sredi krasnega nenčnega parka. Acetil-nova plinova razsvetljava, kopališka godba, Lawn-Tennis, keglišče, zdraviliški plesi, knjižnica, zanimivi izleti v zgodovinsko znamenito in krasno okolico. Krasna izprehajališča, ki so posebno pripravna za miru in oddiha potrebne mestjane. **Popolna hrana** v zdraviliškem hotelu po 80 K (I. razred) in 60 K (II. razred) na mesec. Postrežba najpazljivejša in najtočnejša. Za p. n. vojaške, državne in železniške uradnike olajšave. Pred in po seziji znatno znižane cene. Zdravnik-voditelj kopališča dr. Fischer, poleg tega posluje v kraju še dva zdravnika. Prospekte in pojasnila daje rade volje

810 8—6

Ravnateljstvo zdraviliškega zakupa Daruvar.

G. d. št. 18.781 ex 1904.

Oglas.

Pri c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani razpisano je mesto **tovarniškega zdravnika** III. kategorije (letni honorar 1600 K). (Konkurenčni termin 15. julija 1904.)

Popolne razglase ogleda se lahko pri c. kr. tobačni glavni tovarni v Ljubljani, pri zdravniškem oddelku c. kr. deželne vlade v Ljubljani in pri c. kr. glavnemu ravnateljstvu tobačne uprave na Dunaju, IX., Waisenhausgasse šte. 1.

Dunaj, dné 29. maja 1904.

Kempf m. p.

Notiz.

Bei der k. k. Tabak-Haupt-Fabrik in Laibach gelangt die Stelle eines **Fabriksarztes** in der III. Kategorie (Jahreshonorar 1600 K) zur Besetzung. (Konkurstermin 15. Juli 1904.)

Die vollständigen Kundmachungen können bei der k. k. Tabak-Haupt-Fabrik in Laibach, beim Sanitätsdepartement der k. k. Landesregierung in Laibach und bei der k. k. General-Direktion der Tabakregie in Wien, IX., Waisenhausgasse Nr. 1, eingesehen werden.

Wien, am 29. Mai 1904.

Kempf m. p.

August Žabkar

v Ljubljani, Dunajska cesta.

železolivarna,
strojna in ključavničarska tovarna

priporoča se slav. občinstvu in prečastiti duhovščini v izdelovanje vseh v to stroko spadajočih predmetov:

napravo in popravo različnih strojev

izdelovanje raznovrstnih mlinskih in žaginskih naprav, napravo turbin po najnovjših konstrukcijah in sistemih v poljubni velikosti.

Naprava različnih transmisij za vsako industrijo.

Nadalje najrazličnejša dela iz litega in kovanega železa, in sicer: **grobne križe, koile, peči, vrtni klopi, mize, stebre, frombe za vodo itd.**

Naprava najrazličnejših konstrukcij in sicer: **železne strešne stole, mostove, rastlinjake za vrtnarstvo raznih sistemov, kakor tudi vseh stavbinskih in ključavničarskih del: železne ograje, vrata, okna, strelovode in štedilnike raznih velikosti.**

Izdelovanje žičnih pletenin za vrtno ograje, pašnike, travnike itd.

Načrti in proračuni so na zahtevanje na razpolago, vse pa po primernih tovarniških cenah.

472 50—24

Najboljše blago! Nizke cene!

Karol Kavšeka naslednika Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zaloga poljedelskih strojev

LJUBLJANA, Dunajska cesta šte. 16.

priporočata:

pristne ameriške kosilne stroje, stroje za preobračanje in grabljenje mrve

iz tovarne M. Chormick iz Čikage, najboljše in najnovjše kar se jih do sedaj dobi.

Novi motorji na bencin, ameriškega in angleškega sistema, izdelki prve vrste za rokodelce in kmetije.

Najnovjša vrtila, mlatilnice, trijerje, čistilnice za žito in sploh vse stroje za poljedelstvo. 862 6—6

Ceniki zastop na razpolago.

C. kr. priv. zavarovalna družba

C. kr. priv. zavarov. družba za življenje

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

Vplačana delniška glavnica K 6.000.000.

Družba zavaruje:

- proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinove razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih reči, nadalje proti požarnim škodam živino, zaloge vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, pridelke itd.
- proti požarnim škodam poljske pridelke in kilažo v poslopjih in kopicah;
- proti škodam vsled slučajnega ubitja zračnega stekla;
- raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;
- proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;
- proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Vplačana delniška glavnica: K 2.400.000

Rezervni fond 33.600.000

Stanje zavarovanih svot 135.000.000

Letni dohodki na premijah 4.950.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

- za slučaj smrti, glavnica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;
- za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, ozir. s priznanjem dosmrtnice rente ob nastali onemoglosti; nadalje sprejema:
- zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanje otroških dot., plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;
- zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor neovrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd.

Natančnejša pojasnila daje radovoljno

Generalni zastop v Ljubljani

Sodnijske ulice šte. 6.

1514 12—7

Vodja generalnega zastopa: **Jos. Prosenc.**

Tovarne za centralno kurjavo a. dr.

Ravnateljstvo: Dunaj VIII., Piaristengasse 38.

Tvornice: Mor. Ostrova in Hainholz.

Zastopstvo v Ljubljani:

Tehniški birô inženier J. MIKULA, Mestni trg. 19

Specialne tovarne za centralno kurjavo

ventilacijske, sušilne in kopališke naprave

po lastnih in patentiranih sistemih, ustrezajočih vsaki potrebi, za javna industrijska in zasebna poslopja.

Izdelujejo se v veliki množini grelni deli radiatorji, izžarivni aparati pulso-metri, injektorji, zgoščevalni lonei, izločevalci vode in armature.

Specialiteta:

Izvedba sušilnih naprav za keramiško blago in opekarne.

774 12—3

Prva hrvatska tvornica
žaluzij, rolet, lesenih in
železnih zavojnih rolet
za izložbe in portale

G. Skrbic
ZAGREB, Ilica 40
priporoča
svoje priznane
solidne, točne
in cene proiz-
vode.

124
12-6 Ceniki zastoj in franko.

Najboljše izvršena
zarezana, stisnjena in
navadna 642 24-18

strešna opeka,
opeka za zidovje itd.
rečno in s stroji narejena,
dobi se po nizki ceni pri
Angelo Aita, Ig-Druga.

Domača slovenska trdka!

izdelovatelj orgelj
Ivan Milavec
(Goršičev učenec)

Ljubljana, Cerkvene ulice
se najuljudneje priporoča 26-12

novih cerkvenih orgelj.
Vsakovrstna popravila po najnižjih cenah.

Hiša na prodaj!

V Ljubljani nasproti neke cerkve se **proda**
iz prste roke pod ugodnimi pogoji dobro
ohranjena enonadstropna hiša z več stano-
vanji. 998 3-2
Več se pripravi pri našem upravitelju.

Zidarska opeka

(ročno delo)

se dobi v vsaki množini najboljše kakovosti
po najnižjih cenah pri
Ivanu Zabret-u, opekarna Bobovk
pri Kranju. 935 5-3

Ceno kupite

batiste

tuzemske in francoske, v največji izbi od
24 kr. do 1 gld.

japonsko svilo

priložnostna cena, 78 kr. za meter;

modno blago

po skrajno nizkih cenah za ženske in moške
obleke, poslednje se opusti in razproda.
Blago za fino moško obleko se dobi za 6 gld.;

Voile de Laine

franc., od 35 kr. do 1 gld. za meter;

bluze

iz svilene, perilnega blaga in zeirja, naj-
boljša kakovost, lastna manipulacija;

perzijske preproge

po tri metre široke in štiri metre dolge, prej
120 gld., sedaj 65 gld.;

**Smirnske imit. pre-
proge**

po tri metre dolge, sedaj 5-90 gld.

Razen tega velika množina različnih predmetov, ki se prodajajo po čudovito
znižanih cenah, in ki si jih je vredno pogledati v trdki

A. Primožič

zaloga modnega in manufakturnega blaga

Ljubljana, Mestni trg 25.

1010 52-1

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno
blago za bandera, baldahine, raznobarvne
plašče, kazule, pluviale, dalmatike, ve-
lume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema
tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popra-
vila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni
bandera in vse drugo obleko.

Prečistite gospode prosim, da se blagovolé pri naročilih
ozirajo na domačo trdiko ter ne uvažujejo tujih trdk, dru-
štva in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenjšo postrežbo in najnižjo
ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

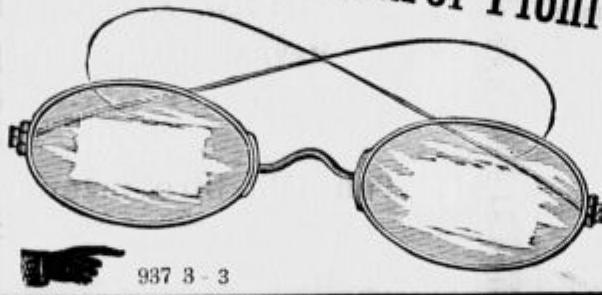
Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 780 52-52

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloga cerkvene obleke, orodja in posode
v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Optik **Karol Pichler**

Ljubljana, Jurčičev trg 3.

937 3-3

Zdravilnica in
vodozdravilnica

Kamnik na Kranjskem.

—————

Krasna gorska lega, mlo pod-
nebje, ni vetrovno. Zdravi se
z vodo na vse načine; solne in zračne
kopeli; tudi z ogljikovo kislino se
zdravi, z masažo, telovadbo in elek-
triko.
Zmerne cene. — Začet. sezone 15. maja.
Prospecte pošilja vodstvo.
Dr. Rudolf Raabe,
zdravnik voditelj.

479 104 25-
ANTON PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 18

se priporoča pred. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne

duhovniške obleke

iz trpežnega in solidnega blaga
po nizkih cenah.

Opozorja na veliko svojo
zalogo

— **Izgotovljene obleke**

posebno na havelke v naj-
večji izbi po najnižjih cenah

Dobavitelj uniform avstrijskega društva železniških uradnikov

—————

Prav lepa in prostorna

prodajalna 930 3-3

v Novem mestu, na Glavnem trgu
št. 94, je z 18. avgustom 1904 pod
ugodnimi pogoji za oddati.
Natančneje ravnotam.

—————

Brezplačno in poštnine prosto

pošilja vsakemu na
zahtevanje svoj ilu-
strovani cenik prva
in največja izvozna
trgovina z urami, bi-
seri, zlatino, srebr-
nino, optičnimi stvar-
mi, godbenimi avto-
mati itd. 932 52-3

Dietingerjev nasl.
Teodor Fehrenbach

v Mariboru (Štaj.),
Gospodarska ulica 26,
v lastni hiši.

Nikl. rem. ura od 1-80 gld., srebrna rem.-ura
od 4 gld., zlata rem. ura od 10 gld. dalje.
Izvršujejo se tudi vsa v to stroko spadajoča po-
pravila natančno, vestno in jako ceno.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši, v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pri-
delkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji:
 - a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za
slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim pla-
čilom zavarovalnine po 50 vin, 1, 2, 3 in 4 K in daje po nepri-
siljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice
zelo praktično starostno in rentno preskrbo;
 - b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in
nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarov-
anja vsake vrste. 28 26-12

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarov-
valnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

*Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja
pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo
zavarovalnico.*

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavlja
spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno
varnost.

Svoji k svojim!

Slovenci! pristopajte k domači zavarovalnici!

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za zube pri šrebanjih, pri izžrebanju najmanj-
šega dobitka. — Promese za vsako šrebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I., Wolfzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh špekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosego kolikor
je mogoče visokega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 134 339